

EUROPA DLA AKTYWNYCH

KWARTALNIK FRSE – JESIEŃ 2010

5-lecie eTwinning:
święto w szkołach
całej Polski s. 5

Korzyści z Erasmusa:
rozwój, charakter,
kompetencje s. 6

Młodzież w działaniu:
alfabet programu dla
początkujących s. 8

Unijna strategia dla młodzieży: edukacja, praca, aktywność

DOKUMENT Nowa strategia polityki młodzieżowej podsumowuje działania z ostatnich dziesięciu lat

Wawrzyniec Pater

koordynator Eurodesk Polska

✉ wpater@eurodesk.pl

Pod koniec ubiegłego roku Rada Unii Europejskiej przyjęła rezolucję w sprawie odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży na lata 2010-2018. Nowa strategia pt. „Inwestowanie w młodzież i mobilizowanie jej do działania” wyznacza cele, główne obszary działań oraz inicjatywy, które w ramach tych obszarów mają być podjęte w ciągu najbliższych 8 lat. W dokumencie próżno szukać nowości. Jego autorzy raczej systematyzują dotychczasowe działania, wyraźnie rozkładają akcenty i definiują priorytety.

Strategia wyznacza dwa cele ogólne: stwarzanie większych, a przy tym równych szans wszystkim młodym ludziom w dziedzinie edukacji i na rynku pracy; oraz promowanie aktywności obywatelskiej, włączenia społecznego i solidarności wszystkich młodych ludzi.

Za priorytetowe obszary działań strategia uznaje:

- kształcenie i szkolenie,
- zatrudnienie i przedsiębiorczość,
- zdrowie i dobrą kondycję,
- zaangażowanie,

- wolontariat,
- włączenie społeczne,
- młodzież i świat,
- kreatywność i kulturę.

Bezspornie najważniejszym celem nowej strategii jest walka z bezrobociem wśród młodzieży, które jest dwa razy większe niż w innych grupach wiekowych. Realizacji tego celu będzie podporządkowana większość inicjatyw prowadzonych w ramach strategii. Jedną z nich ma być nowy duży i międzysektorowy unijny program, obecnie funkcjonujący pod roboczą nazwą „Youth on the Move”, który – być może – zastąpi dotychczasowe unijne programy – „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”.

Nowa unijna strategia to nie tylko plan na przyszłość. To także swoiste podsumowanie dotychczasowych dokonań Unii związanych z młodzieżą. Wszystko zaczęło się od opublikowanej 10 lat temu białej księgi „Nowe impulsy dla młodzieży europejskiej”. Był to pierwszy tak kompleksowy, analityczny unijny dokument na temat młodzieży w Europie. Wskazał cztery podstawowe zagadnienia dotyczące młodzieży w Europie: uczestnictwo młodzieży w życiu publicznym, informacja młodzieżowa, wolontariat oraz

Bruksela chce zapewnić młodzieży wykształcenie, pracę i dobrą kondycję

lepsze zrozumienie problematyki młodzieżowej.

W 2003 i 2004 r. zagadnienia te wszystkie unijne kraje formalnie uznały za wspólne cele polityki młodzieżowej UE. W kolejnych latach zakres obszarów europejskiej polityki młodzieżowej był rozszerzany. Przyjęty w roku 2005 „Europejski Pakt na rzecz

Młodzieży” zwracał uwagę na problem bezrobocia. Później pojawiły się inicjatywy związane ze sportem, zdrowiem, nauczaniem języków obcych, ubóstwem i wykluczeniem społecznym młodzieży. Najwięcej miejsca poświęcano jednak edukacji, uznawalności wykształcenia i mobilności. ✪

Ciąg dalszy tekstu na str. 3

Szanowni Państwo!

Właśnie trzymacie w rękach pierwszy numer kwartalnika Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji „Europa dla Aktywnych”, który zastąpi wydawany dotychczas newsletter „Twój Eurodesk” oraz biuletyny programów „Młodzież w działaniu” i „Uczenie się przez całe życie”.

Działalność informacyjna FRSE przybiera różne formy – prowadzimy strony internetowe, wydajemy publikacje, organizujemy konferencje, seminaria, szkolenia, spotkania informacyjne. „Europa dla Aktywnych” ma być uzupełnieniem i wzmocnieniem tych działań. Chcemy w niej informować o ciekawych inicjatywach i pomagać w tworzeniu dobrych projektów. Mam nadzieję, że kwartalnik, będący połączeniem dziennika informacyjnego, poradnika i gazety opinii przypadnie Państwu do gustu.

„Europa dla Aktywnych” jest gazetą bezpłatną, przeznaczoną przede wszystkim dla organizacji i instytucji. Subskrypcji można dokonać na stronie www.eurodesk.pl. Pierwszy numer „EdA” trafia do ponad 2000 odbiorców. Pozostała część pięciotysięcznego nakładu dostępna jest w punktach Eurodesk Polska.

Mirosław Marczewski

Dyrektor Generalny

Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

Program Grundtvig na półmetku

WYWIAD – Nasz budżet w ciągu dekady wzrósł kilkunastokrotnie, ale to wciąż skromna suma – mówi Alina Respondek, nadzorująca program Grundtvig

Rozmawiał Wawrzyniec Pater

koordynator Eurodesk Polska

✉ wpater@eurodesk.pl

Program „Uczenie się przez całe życie” jest na półmetku, w tym roku mamy w dodatku dziesięciolecie Grundtviga – zwykle takie rocznice to okazja do podsumowań. Ma Pani ochotę chwalić, czy narzekać?

Czuję niedosyt. Walka o pieniądze na edukację dorosłych idzie coraz trudniej. Wygląda na to, że większość decydentów uważa, że trzeba inwestować tylko w młodzież. Owszem, budżet Grundtviga w Polsce urosł w ciągu 10 lat kilkunastokrotnie – ze stu kilkudziesięciu tysięcy euro do ok. 2,5 mln euro w tym roku, ale to wciąż skromna suma w porównaniu np. z Comeniusem. A przecież dorosłych Europejczyków jest zdecydowanie najwięcej!

Unii trudno się dziwić. Stawia na innowacyjność, wydajność – tylko młodzi mogą tu coś zmienić.

Rzeczywiście, projekty Grundtviga nie wpływają może bezpośrednio na wydajność pracowników, ale dają inne, kluczowe kompetencje: ludzie uczą się, jak pracować w zespole, jak korzystać z nowoczesnych technologii, jak być

„PROJEKTY GRUNDTVIGA NIE WPŁYWAJĄ MOŻE BEZPOŚREDNIO NA WYDAJNOŚĆ PRACOWNIKÓW, ALE DAJĄ INNE, KLUCZOWE KOMPETENCJE”

lepszym obywatelem i lepszym rodzicem – czy na to nie warto dać trochę więcej pieniędzy? Przecież skorzystają z tego również nasze dzieci, czyli młode pokolenie. Druga sprawa to języki – w Polsce mamy z tym ogromny problem! Są osoby – nawet te jeszcze przed czterdziestką – które w szkole nie uczyły

się angielskiego, bo za ich czasów był tylko rosyjski. Tu pomaga Grundtvig – wspierając naukę języków dla dorosłych. Trzecia sprawa to osoby wymagające szczególnego wsparcia, w tym niepełnosprawne czy seniorzy. Zdecydowanie wymagają poprawy jakości życia. A dzięki Grundtvigowi nabierają nowych umiejętności, wyjeżdżają za granicę i często rozkwitają, widząc, jak inni sobie radzą w tej samej sytuacji życiowej. Ich samodzielność oznacza mniejsze

koszty dla budżetu państwa. I czwarty argument – to wsparcie programu dla osób, które przedwcześnie wypadły z systemu edukacji. Grundtvig pomaga korzystać z doświadczeń europejskich w tworzeniu „szkół drugiej szansy” dla osób bez średniego wykształcenia. ✪

Ciąg dalszy wywiadu na str. 10

W NUMERZE

WYJAZDY INDYWIDUALNE UCZNIÓW Jeśli Twoja szkoła kiedykolwiek uczestniczyła w programie Comenius, od tego roku ma nowe możliwości! **Strona 4**

REWOLUCJA W SZKOŁACH ZAWODOWYCH Oferta edukacyjna szkolnictwa zawodowego w Polsce nie wytrzymała próby czasu. Urzędnicy chcą to zmienić **Strona 12**

W INTERECIE

MŁODZIEŻ W BUDŻECIE Europostanka Sidonia Jędrzejewska o pieniądzach na inicjatywy edukacyjne - specjalnie dla „Europy dla Aktywnych”! www.eurodesk.pl

Druga strona Fundacji

LICZBA NUMERU

15

PROCENT EUROPEJczyKÓw

twierdzi, że wsiałoby za kółko po wypiciu w ciągu dwóch godzin więcej niż dwóch drinków. Takie są wyniki badań Eurobarometru dotyczące spożycia alkoholu w Europie.

FELIETON

Twoja „Europa dla Aktywnych”

Wawrzyniec Pater

W ciągu ostatnich kilku lat FRSE stała się liczącym aktorem na polskiej i europejskiej scenie politycznej i młodzieżowej. Dysponuje bogatą i atrakcyjną ofertą: dla instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych, szkół, uczelni i innych placówek edukacyjnych. Dla uczniów i nauczycieli, studentów i wykładowców, pracowników młodzieżowych, młodzieży, urzędników i ekspertów. Fundacja zarządza milionami euro. Finansuje dziesiątki tysięcy projektów młodzieżowych i edukacyjnych. Organizuje konferencje, szkolenia, wystawy, akcje. O nich w „Europie dla Aktywnych” będziemy pisać.

Mamy nadzieję, że uda nam się przybliżyć czytelnikom problematykę związaną z polityką młodzieżową Unii Europejskiej, edukacją międzykulturową, programami edukacyjnymi i informacją młodzieżową. Będziemy się starać pisać o tych sprawach ciekawie, językiem prostym i zrozumiałym (a czasami z humorem i dystansem), choć, jak mało kto, zdajemy sobie sprawę, jak trudno czasami wyjść poza hermetyczny język unijnych programów i urzędowych dokumentów. Ale będziemy próbować. Mamy nadzieję, że nigdy nie zapomnimy, że ta gazeta jest przede wszystkim dla czytelników. Liczymy, że będziecie nam o tym przypominać.

Będziemy wdzięczni za wszelkie sugestie, uwagi, komentarze. Wszystkie, nawet te najbardziej krytyczne, będą dla nas cennymi wskazówkami przy opracowywaniu kolejnych numerów „Europie dla Aktywnych”.

FELIETON

Znamy kierunek, ale gdzie jest cel?

Klaudia Wojciechowska

Nowe ramy współpracy na rzecz młodzieży są pod wieloma względami przełomowe i stanowią wyzwanie dla wszystkich krajów członkowskich, co udowadniają pewne trudności na etapie ich negocjowania. Początkowo w pracy nad dokumentem kraje zgodziły się co do kilku faktów. Po pierwsze, że młodzież najbardziej ucierpiała z powodu kryzysu i że wymaga to wysiłku całej wspólnoty w dłuższym okresie, a nie doraźnie. Po drugie, że na skuteczną politykę wobec młodzieży składają się działania w różnych sektorach np. na rynku pracy, w edukacji, polityce zdrowotnej państwa. Po trzecie, że... nie będzie łatwo. Samo zidentyfikowanie obszarów działań było kompromisem. Wątpliwości niektórych krajów budził brak wśród ośmiu priorytetów – pracy na rzecz młodzieży (youthwork); Polska natomiast bezskutecznie lobbowała na rzecz włączenia w te obszary sportu. Pierwsze uznano za narzędzie realizacji celów, a to drugie, po żmudnych negocjacjach, włączono do obszaru związanego ze zdrowiem. Ciekawe jest uwidocznienie roli wolontariatu poprzez poświęcenie mu odrębnego obszaru. Oprócz określenia priorytetowych działań wskazano również zasady ich realizacji, a w szczególności prowadzenia dialogu z młodzieżą, która ma stać się jego podmiotem, a nie przedmiotem. To, w warunkach braku rady młodzieży, stanowi dla Polski największe wyzwanie. Na poziomie europejskim czeka nas jeszcze jedno zadanie: określenie mierników dla wyznaczonych celów. Dzięki ramom współpracy wiemy już, w którą stronę idziemy, ale dalej nie wiemy, gdzie dokładnie jest nasz cel i kiedy będziemy mogli celebrować sukces jego realizacji.

Klaudia Wojciechowska (klaudia.wojciechowska@men.gov.pl) jest naczelnikiem Departamentu Komunikacji Społecznej w MEN

Edukacja kontra bieda

KONFERENCJA FRSE Czy lepsza edukacja może być remedium na biedę? W jaki sposób programy edukacyjne Unii wspierają osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem?

Agnieszka Pietrzak

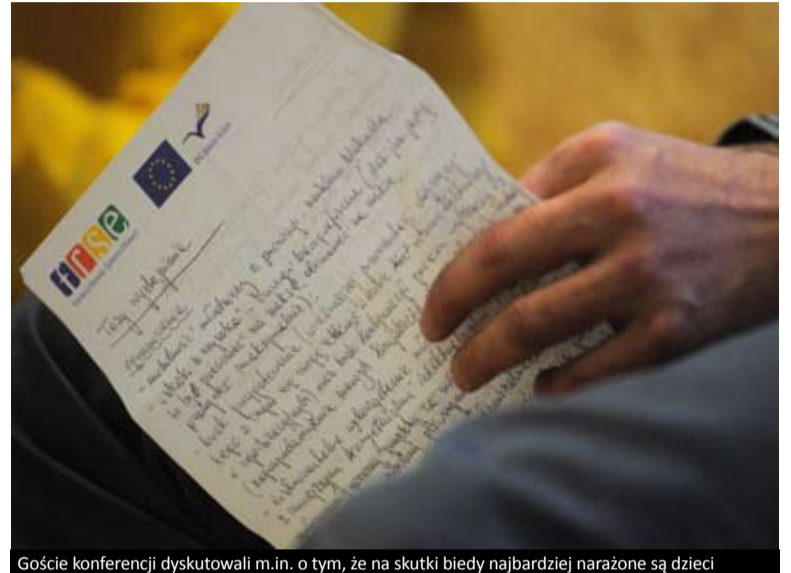
koordynatorka Zespołu Promocji i Informacji FRSE

✉ agnieszka.pietrzak@frse.org.pl

Eksperti i uczestnicy konferencji „Zwiększanie szans edukacyjnych poprzez realizację projektów w programach »Uczenie się przez całe życie« i »Młodzież w działaniu«” rozmawiali o tym 25 maja w Warszawie. Konferencja wsparła realizację celów Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym (2010) w aspekcie edukacji. Dyskusję zainicjowała FRSE. Gośćmi konferencji byli m.in. Mirosław Sielatycki – podsekretarz stanu w MEN oraz Jan Mela – ambasador Roku.

Prof. Tadeusz Pilch z Uniwersytetu Warszawskiego podkreślił w swoim wykładzie, że konsekwentne obniżanie nakładów na edukację utrzyma nasz kraj na pozycji pariasa Europy. Prof. Wielisława Warzywoda-Kruszyńska z Uniwersytetu Łódzkiego powiedziała, że wbrew powszechnemu przekonaniu w Polsce szczególnie dotknięte biedą są nie osoby starsze, a dzieci. Przedstawiła dane potwierdzające tezę, iż lepsze wykształcenie znacznie zmniejsza zasięg biedy.

W drugiej części spotkania praktycy zaprezentowali projekty zrealizowane

Goście konferencji dyskutowali m.in. o tym, że na skutki biedy najbardziej narażone są dzieci

w ramach europejskich programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu” w kontekście pracy z grupami zagrożonymi wykluczeniem: dziećmi, młodzieżą, osobami niepełnosprawnymi i seniorami.

Ostatnim elementem konferencji była dyskusja panelowa ekspertów i praktyków. Wzięli w niej udział: dr Jacek Kurzępa – prof. SWPS we Wrocławiu, Jacek Mela – ambasador Roku, Barbara Kaszkur-

Niechwiej ze stowarzyszenia Akademia Pełni Życia w Krakowie, dr Teresa Serafin – radca ministra w MEN i dr Jacek Strzemieczny z CEO. Paneliści dyskutowali na temat wyzwań edukacji formalnej i pozaformalnej w kontekście zwiększania szans edukacyjnych. ✪

Prezentacje, zdjęcia i program konferencji:

🌐 www.frse.org.pl

WYDARZENIE

Europejski Dzień Języków już we wrześniu!

Lekcje i warsztaty w kilkunastu językach europejskich, występy artystyczne, gra miejska i festiwal filmowy to główne atrakcje tegorocznego Europejskiego Dnia Języków w Warszawie.

Międzynarodowa grupa specjalistów zajmujących się wielojęzycznością spotka się 27 września na Uniwersytecie Warszawskim podczas konferencji „Komunikacja międzykulturowa. Języki integrują”. Na UW będzie też można wziąć udział w jednej

z ponad czterdziestu lekcji pokazowych języków obcych i języka migowego. Na uniwersyteckim kampusie wystąpią międzynarodowe grupy artystyczne, a obok staną namioty informacyjne instytutów językowych i FRSE. Organizatorzy EDJ zaplanowali także przegląd filmów europejskich w sali kinowej Muzeum Etnograficznego, a w sobotę, 25 września zaplanowano językową grę miejską.

Europejski Dzień Języków ustanowiła Rada Europy w 2001 r. Warszawski EDJ

2010 przygotowało Stowarzyszenie Narodowych Instytutów Kultury EUNIC we współpracy z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej, Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji, Uniwersytetem Warszawskim oraz Biurem Edukacji Urzędu Miasta. Wstęp na wszystkie imprezy jest bezpłatny. ✪ –Agnieszka Pietrzak

Szczegóły na stronie:

🌐 www.edj.com.pl

KRONIKA KWARTAŁU

Tysiące zainteresowanych na stoiskach FRSE

LUTY

► Dziesięciu autorów najlepszych projektów zgłoszonych do konkursu „Liderzy Europejskiego Roku Kreatywności i Innowacji 2009 w Polsce” odebrało 25 lutego 2010 r. statuetki i wyróżnienia z rąk Krzysztofa Stanowskiego – podsekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Karel Bartak – przedstawiciela Komisji Europejskiej. Podczas uroczystej gali Karel Bartak podkreślił, że z Polski pochodzi najwięcej innowacyjnych projektów zgłoszonych na europejską stronę Roku. Nasz kraj okazał się liderem wśród krajów Unii Europejskiej pod względem liczby wyróżnionych patronatem projektów.

Każdy projekt zgodny z celami ERKiI mógł ubiegać się o patronat Roku przyznawany przez MEN i FRSE. Patronat otrzymało 261 projektów zgłoszonych przez organizacje pozarządowe, grupy

nieformalne, instytucje publiczne, szkoły, i firmy. Ponad setka spośród nich walczyła o tytuł „Lidera ERKiI”. Pełna relacja z imprezy wraz z galerią zdjęć jest dostępna na stronie www.innowacje2009.pl.

MARZEC – CZERWIEC

► Tysiące osób zainteresowanych programami Unii Europejskiej z zakresu edukacji odwiedzały stoiska informacyjne FRSE. Byliśmy na targach m.in.: w Krakowie, Kielcach, Gorzowie Wielkopolskim, Rzeszowie, Nowym Sączu, Lublinie, Poznaniu i Warszawie. Podczas targów każdy zainteresowany mógł uzyskać informacje na temat programów administrowanych przez FRSE oraz otrzymać bezpłatny pakiet materiałów promocyjnych.

MAJ

► Już po raz siódmy FRSE przemierzała główne ulice Warszawy podczas Parady

Schumana – kolorowej manifestacji poparcia dla zjednoczonej Europy. Dzięki bębniarzom i szrudlarzom z zaprzyjaźnionego Teatru Makata grupa FRSE była bardzo widoczna i najgłośniejsza! Po radosnym marszu tłum uczestników dotarł do miasteczka europejskiego. W namiocie FRSE każdy zainteresowany mógł uzyskać informacje o programach i otrzymać bezpłatne publikacje. ✪

TYDZIEŃ MŁODZIEŻY

Kulminacją „zorganizowanego dialogu”, jaki Unia Europejska od kilku lat prowadzi z młodzieżą, są debaty organizowane w czasie Europejskiego Tygodnia Młodzieży. Ostatni z nich miał miejsce pod koniec 2008 r. Do Warszawy przyjechało kilkudziesięciu młodych ludzi z całej Polski. Pod okiem znawców problematyki młodzieżowej dyskutowali o aktywności obywatelskiej, bezrobociu, wyrównywaniu szans i informacji młodzieżowej. Wypracowali kilkadziesiąt rekomendacji – dla Unii, polskiego rządu, władz lokalnych. Apelowali m.in. o większe wsparcie edukacji pozaformalnej, wprowadzenie do szkół doradztwa zawodowego, konsultowania z młodzieżą działań prowadzonych na ich rzecz przez władze lokalne, utworzenia krajowego centrum informacji młodzieżowej. *

Młodzież w strategiach

HISTORIA Tak, jak zwiększała się lista celów unijnej polityki młodzieżowej, tak zmieniały się również i jej metody. Najmniej zmieniała się praktyka – choćby się wszyscy bardzo starali, zawsze jest coś do poprawienia

Wawrzyniec Pater
koordynator Eurodesk Polska
wpater@eurodesk.pl

Od 2002 r. europejska polityka młodzieżowa realizowana jest poprzez „otwartą metodę koordynacji” (OMK). Jej podstawą jest dobrowolna współpraca państw członkowskich, które odpowiadają za zakres i metody, jakimi realizowane są uzgodnienia podjęte na szczeblu europejskim. OMK nakłada na państwa członkowskie obowiązek składania Komisji Europejskiej cyklicznych raportów z przeprowadzonych działań. Jej efektywność była jednak kwestionowana.

Wiele celów polityki młodzieżowej UE realizowanych jest również bardziej tradycyjnymi metodami – poprzez unijne programy edukacyjne i młodzieżowe – w pierwszej kolejności przez program „Młodzież w działaniu” (w latach 2000-2007 – „Młodzież”).

Poprzez finansowanie m.in. wymian międzynarodowych młodzieży, inicjatyw młodzieżowych i wyjazdów na wolontariat za granicą, program ten ma zwiększyć aktywność, mobilność i świadomość międzykulturową młodych ludzi. Jego priorytetami są pochodną priorytetów polityki młodzieżowej.

Komisja Europejska i Parlament Europejski podjęły też szereg innych inicjatyw, które służą realizacji politycznych celów. Dostęp do informacji ma zapewnić uruchomiony w 2004 r. Europejski Portal Młodzieżowy (www.portalmłodzieżowy.eu) oraz liczne unijne witryny, poświęcone pracy, nauce, językom czy środowisku naturalnemu.

Zdrowotnego), prezentację wykształcenia i doświadczenia zawodowego (Europass) oraz wiedzy i umiejętności zdobytych w ramach edukacji pozaformalnej (Youthpass). Formą zwrócenia uwagi na unijne priorytety są „europejskie lata”, które poświęcone były m.in. mobilności pracowników, dialogowi międzykulturowemu, ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. W ramach „europejskich lat” odbywają się konferencje, seminaria, akcje. Zazwyczaj towarzyszą im też konkursy grantowe.

Motywy przewodnim działań UE na rzecz młodzieży w drugiej połowie mijającej dekady był „zorganizowany dialog”. Inicjatywa ta była reakcją UE na odrzucenie w roku 2005 przez Francuzów i Holendrów eurokonstytucji. „Zorganizowany dialog” zakłada regularne konsultacje w sprawie polityki młodzieżowej z młodymi ludźmi i angażowanie młodzieży w procesy decyzyjne. Mają one miejsce podczas organizowanych co półtora roku Europejskich Tygodni Młodzieży oraz

spotkań z młodzieżą, które organizują państwa sprawujące prezydencję. „Zorganizowany dialog” znalazł odzwierciedlenie w programie „Młodzież w działaniu”, którego dwie akcje – „Młodzież w demokracji” (1.3.) i „Spotkania młodzieży i osób odpowiedzialnych za politykę młodzieżową” (5.1.) – finansują wydarzenia z udziałem młodych ludzi i osób odpowiedzialnych za politykę młodzieżową.

Komisja Europejska jest zdeterminowana, by realizacja unijnej polityki dotyczącej młodzieży była bardziej efektywna. – Będziemy bardziej restrykcyjni wobec krajów członkowskich – zapowiada wieloletni komisyjny koordynator polityki młodzieżowej Pierre Mairesse. Jednak to, w jakim stopniu nowa strategia zostanie zrealizowana w Polsce, zależy tylko i wyłącznie od naszego rządu. *

ROZMOWA

Zrobiliśmy wielki postęp

Z Pierrem Mairessem, byłym dyrektorem generalnym departamentu w Dyrekcji Generalnej KE ds. Młodzieży, rozmawia Wawrzyniec Pater

Po co Unii Europejskiej polityka młodzieżowa koordynowana na poziomie europejskim?

Unia Europejska jest jak drużyna. Kraje członkowskie są graczami, które tę drużynę tworzą. Chodzi o to, żeby cele były ustanawiane przez całą drużynę, bo wiele problemów jest wspólnych dla wszystkich krajów. A jeśli będziemy mieli cele drużynowe, łatwiej będzie wyznaczyć cele indywidualne.

Jednak otwarta metoda koordynacji nie zawsze się sprawdzała. Na przykład nie wszystkie kraje składały Komisji Europejskiej obowiązkowe raporty z przeprowadzonych działań.

Ma pan rację, nie wszystko działało perfekcyjnie. Nowa strategia ma to usprawnić. Po pierwsze, będziemy się starali bardziej efektywnie realizować ideę wymiany doświadczeń między krajami. Po drugie, chcemy opracować wspólne dla całej UE wskaźniki – dla bezrobocia młodzieży, uczestnictwa, edukacji. Wtedy będzie łatwiej składać raporty. Po trzecie, będziemy bardziej restrykcyjni, jeśli chodzi o procedurę raportowania. I po czwarte, powstały cztery grupy robocze w kluczowych dla realizacji strategii sprawach – uznawalności, edukacji pozaformalnej, mobilności młodych wolontariuszy, wskaźników i przedsiębiorczości.

Jaka jest rola informacji młodzieżowej w nowej strategii? Nie ma jej wśród 8 kluczowych obszarów wymienionych w dokumencie.

W dziedzinie informacji młodzieżowej zrobiliśmy w ciągu ostatnich 10 lat duży postęp. Każdy kraj ma swoją polityką

Pierre Mairesse – przez ostatnie 10 lat główny koordynator polityki młodzieżowej w KE. Obecnie zajmuje się nowym programem „Youth on the Move”. Z inicjatywy kilku europejskich organizacji młodzieży otrzymał nagrodę „Champion of Youth 2008”.

MŁODZIEŻ W LICZBACH

W Europie mieszka **96 milionów młodych ludzi** (w wieku 15-29 lat). To niemal jedna piąta wszystkich mieszkańców UE.

Przez następne 25 lat liczba Europejczyków powyżej 60. roku życia będzie się zwiększać w tempie **2 milionów na rok**. Jednocześnie liczba pracujących Europejczyków będzie się zmniejszać o ok. 1-1,5 miliona na rok.

19 mln Europejczyków studiuje. 15% z nich ma więcej niż 30 lat.

Co piąte dziecko w UE nie potrafi dobrze czytać i liczyć.

10% uczniów w UE nie uczy się żadnego języka obcego.

57,5% obywateli UE w wieku 15-29 lat jest aktywnych ekonomicznie (albo ma pracę, albo jej aktywnie szuka).

W 2008 r. bezrobocie wśród młodzieży w UE wynosiło 15,4%. To prawie dwa razy tyle, co w pozostałych grupach wiekowych.

4% Europejczyków w wieku 15-24 lata i 9% w wieku 25-29 lat prowadzi własny biznes.

20% Europejczyków w wieku 18-24 lata jest zagrożonych ubóstwem.

63% młodzieży w UE ufa Parlamentowi Europejskiemu.

16% młodzieży w UE było lub jest wolontariuszami.

Przeciętny Europejczyk wyprowadza się z domu w wieku 25 lat.

37% dzieci w UE rodzi się w związkach nieformalnych.

17% młodzieży w UE w wieku 15-24 lata ma nadwagę.

Jedna czwarta młodych mieszkańców UE pali papierosy.

Przeciętny młody Europejczyk upija się po raz pierwszy, gdy ma 13-14 lat.

25% młodych Europejczyków deklaruje, że czyta książki.

30% młodzieży deklaruje, że ma przyjaciół w innych europejskich krajach.

55% młodych obywateli UE zgadza się ze stwierdzeniem, że obcokrajowcy wzbogacają kulturę ich krajów.

Ponad 70% młodzieży w UE codziennie korzysta z Internetu, a ponad 30% szukało pracy przez Internet.

885 milionów euro wynosi budżet programu „Młodzież w działaniu” na lata 2007-2013.

informacyjną dla młodzieży. Powstały portale dla młodzieży i inne narzędzia do rozpowszechniania informacji. Jest sieć Eurodesk. Uznaliśmy więc, że niekoniecznie musi ona funkcjonować jako odrębny priorytet. Ale informacja młodzieżowa jest ciągle ważna, bo jest ona – o czym jest mowa w strategii – niezbędnym warunkiem do zwiększenia aktywności obywatelskiej młodzieży. *

Edukacja szkolna

FELIETON

Dylematy rodzica i nauczyciela

Monika Werwicka

Wyjazd w obce miejsce, całkiem inne niż „oswojona”, własna szkoła, to decyzja tyle trudna, co atrakcyjna. Marzy nam się, by nasze dzieci (nasi uczniowie) korzystali z możliwości uczenia się świata poprzez doświadczanie, poznawanie, dziwienie się i akceptowanie. Rodzic i Nauczyciel, zanim zaproponują dziecku / uczniowi udział w Comeniusie, mogą spróbować odpowiedzieć sobie na kilka pytań:

1. Jak moje dziecko/mój uczeń radzi sobie z sytuacją ZMIANY? Czy szybko potrafi zaadaptować się do innych warunków? Czy umie szybko nawiązywać relacje, czy potrafi i nie boi się pytać i prosić o pomoc?
2. Jakie miał doświadczenia dłuższego przebywania bez rodziny? Jak znosił wyjazdy na kolonie i obozy? Czy potrafił poszukiwać kontaktów, czy też raczej trzymał się maminej spódnicy?
3. Jak rozwijała się jego samodzielność? Czy nie później niż rówieśnicy zaczynał sam poruszać się po mieście, w autobusach czy pociągach? Jak potrafił „zarządzać” własnymi pieniędzmi?
4. Czy jest asertywny – jak funkcjonuje w sytuacji presji i pokusy, czy potrafi odmówić inwazyjnym prośbom lub sugestiom?
5. Jak radzi sobie ze stresem? Czy traktuje go jako zadanie, wyzwanie?
6. Czy jest otwarty na nowe doświadczenia, ciekawy świata?

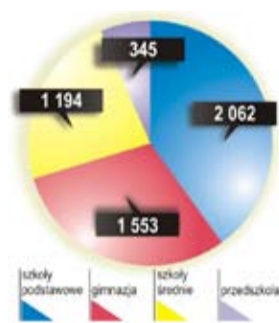
Gdy dojdzie do rozmowy z kandydatem do wyjazdu w ramach Comeniusa, warto sprawdzić, czy wyprawa to na pewno jego decyzja – wynikająca z potrzeb, a nie wyrażona pod presją czy podyktowana przekonaniem, że taka okazja może się drugi raz nie trafić. Szczególnie nastolatkom trudno jest podejmować decyzje dotyczące ich najbliższej przyszłości – zazwyczaj bowiem przeżywają bardzo silne pozytywne emocje związane grupą rówieśniczą, z którą będą się musieli rozstać. Potrzebują więc czasu do namysłu oraz możliwości „przegadania” z rówieśnikami otrzymanej propozycji i wsparcia z ich strony.

Ważna jest też analiza „co potem”. Powrót to znów rozstanie – tym razem z nowymi przyjaciółmi – ale też oparte na motywacji wewnętrznej samodzielne uczenie się.

Monika Werwicka
jest psychologiem i trenerem

STATYSTYCY POLICZYLI

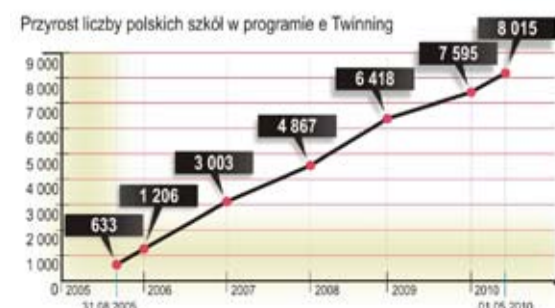
OSIEM TYSIĘCY POLSKICH SZKÓŁ W ETWINNINGU

W maju 2010 r. liczba zarejestrowanych polskich szkół w programie eTwinning wynosiła ponad 8000 (co stanowi 11,5% wszystkich zarejestrowanych szkół z 32 krajów), a liczba zarejestrowanych nauczycieli – 10 689 (co stanowi 11,3% wszystkich w eTwinningu).

Prawie połowa nauczycieli założyła partnerstwo z co najmniej jednym krajem europejskim, czego efektem jest 5320 zarejestrowanych projektów w programie eTwinning.

– Gracjana Więkowski, program eTwinning

Wyślij ucznia w świat

COMENIUS Jeśli Twoja szkoła kiedykolwiek uczestniczyła w programie Comenius – od tego roku ma nowe możliwości! Może wysłać ucznia w świat nawet na 10 miesięcy!

Michał Waszczuk
program Comenius
✉ michalwaszczuk@frse.org.pl

W roku 2010 rozpoczyna się w Polsce realizacja nowej akcji w programie „Uczenie się przez całe życie” Comenius – Wyjazdy Indywidualne Uczniów Comeniusa (Comenius Individual Pupil Mobility). Jej celem jest umożliwienie uczniom nauki w zagranicznej szkole. Udział w życiu innego europejskiego kraju ma rozwinąć w uczniach zrozumienie dla różnorodności kulturowej i językowej Europy oraz zapewnić kompetencje niezbędne dla ich osobistego rozwoju. Dla szkół nowa akcja to szansa na wzmocnienie międzynarodowej współpracy. Wyjazdy uczniów mają przyczynić się do wzajemnego uznawania wyników nauki w szkołach partnerskich oraz wzmocnić europejski wymiar edukacji szkolnej.

Akcja przeznaczona jest dla uczniów szkół średnich (od 14. roku życia), które realizowały lub realizują Partnerski Projekt Szkół Comeniusa. Wyjazdy Indywidualne Uczniów mogą mieć miejsce wyłącznie pomiędzy szkołami tego samego projektu. Partnerskie placówki mogą pochodzić z: Austrii,

Belgii, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Hiszpanii, Liechtensteinu, Luksemburga, Łotwy, Norwegii, Polski, Słowacji, Słowenii, Szwecji lub Włoch. Pobyt ucznia w zagranicznej szkole może trwać od 3 do 10 miesięcy. Młody człowiek mieszka u rodziny goszczącej, która zapewni mu opiekę oraz bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie. Dofinansowanie projektu składa się z:

- ryczałtowej kwoty 150 euro na ucznia (koszty administracji projektu dla szkoły wysyłającej),
- ryczałtowej kwoty 500 euro na ucznia (koszty administracji projektu dla szkoły przyjmującej),
- ryczałtowej kwoty 120 euro na przygotowanie językowe ucznia,
- rzeczywistych kosztów podróży ucznia w obie strony,
- ryczałtowej kwoty miesięcznej „kieszonkowego” dla ucznia.

Uczeń podczas pobytu za granicą objęty jest pełnym ubezpieczeniem finansowanym przez Komisję Europejską. Przed przystąpieniem do udziału w akcji należy obowiązkowo zapoznać się z treścią i wzorami dokumentów w „Przewodniku do Wyjazdów Indywidualnych Uczniów w programie

Comenius”, który szczegółowo przedstawia role, terminy, zadania, obowiązki wszystkich uczestniczących stron i obowiązkowe do stosowania dokumenty.

Podstawą realizacji projektu, oprócz złożenia wniosku, jest zawarcie i realizowanie przez obie szkoły „Porozumienia o programie zajęć”, które szczegółowo określa główne cele i wyniki okresu nauki spędzonego przez ucznia za granicą oraz

WYJAZDY INDYWIDUALNE UCZNIÓW MOGĄ MIEĆ MIEJSCE WYŁĄCZNIE POMIĘDZY SZKOŁAMI TEGO SAMEGO PARTNERSKIEGO PROJEKTU SZKÓŁ COMENIUSA

umożliwia szkole wysyłającej uznanie okresu nauki ucznia (lub jego części) za granicą.

Projekt Wyjazdów Indywidualnych Uczniów to praca zespołowa – wymaga zaangażowania wielu osób i instytucji (szkoła wysyłająca i przyjmująca, nauczyciel kontaktowy, mentor, rodzina goszcząca oraz sam uczeń). Wnioski należy składać do Narodowej Agencji do 1 grudnia 2010 r. W przypadku akceptacji, wyjazdy uczniów za granicę mogą rozpocząć się na przełomie sierpnia i września 2011 r. 🌐

Więcej na ten temat na stronie:
🌐 www.comenius.org.pl

Mirosław Sielatycki
podsekretarz stanu w MEN

Z perspektywy młodego człowieka akcja Wyjazdów Indywidualnych Uczniów to doskonała okazja na pogłębienie wiedzy o krajach europejskich, poznanie nowych kultur, podniesienie znajomości języków obcych, nawiązanie nowych przyjaźni oraz wzmocnienie poczucia tożsamości europejskiej, która jest jednym z fundamentów przyszłości wspólnej Europy.

Europejczycy, którzy są mobilni już w wieku szkolnym, będą mobilni także w późniejszym życiu, jako pracownicy i aktywni obywatele. Mobilność edukacyjna odgrywa ważną rolę w stopniowym otwieraniu się systemów oraz instytucji kształcenia i szkolenia w państwach UE, wzmocnia współpracę międzynarodową oraz zwiększa dostępność i skuteczność krajowej oferty edukacyjnej.

Mamy nadzieję, że podmioty realizujące projekty współpracy międzynarodowej wykorzystają nowy instrument oferowany w ramach programu Comenius, jako możliwość podniesienia jakości i atrakcyjności metod i programów nauczania oraz jako szansę na podnoszenie kwalifikacji nauczycieli.

ETWINNING

Tradycyjnie w październiku odbędzie się „Tygodnie eTwinning 2010”. Każda szkoła czy przedszkole może zaplanować własne działania: spotkania, wystawy, pikniki czy konkursy. Można zapra-

ścić gości ze szkół, które już realizują bądź zrealizowały projekt eTwinning. Wydarzenie związane z „Tygodniami...” przygotowuje też Narodowe Biuro Kontaktowe programu. Więcej na stronie www.etwinning.pl.

ETWINNING

„e-Czwartki” to cykl bezpłatnych warsztatów dla początkujących nauczycieli nt. programu i narzędzi eTwinning. Zapraszamy co tydzień do siedziby FRSE w Warszawie, ul. Mokotowska 43.

COMENIUS

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 z Dąbrowy Górniczej (www.comenius-pol.eu), Gimnazjum nr 7 w Gorzowie Wielkopolskim (www.comenius.proste.pl/) oraz Szkoła Podstawowa nr 4 im.

Leona Kruczkowskiego w Jastrzębiu Zdroju (www.sp4.jasnet.pl/strona%20comenius09/index.htm) zwyciężyły w konkursie na najlepsze strony internetowe promujące międzynarodowe projekty edukacyjne.

Uczestnicy projektów mogą wyjechać za granicę nawet na 10 dni

Czas na wielką przygodę

COMENIUS Partnerskie projekty szkół pomagają nie tylko w nauce języka. Uczą też samodzielności

Julia Plachecka

program Comenius

julia.plachecka@frse.org.pl

Kiedyś bałam się mówić po angielsku (poza szkołą), obawiałam się, że popełnię jakiś błąd, narażę się na śmieszność – mówi Sylwia Kopeć, uczennica biorąca udział w Partnerskim Projekcie Szkół. – Teraz nie mam już tego problemu. Wiem, że najważniejsza jest komunikacja – jeśli ktoś nie rozumie tego, co mówię, staram się użyć innych słów, pokazać, a nawet narysować. Zrobiłam się bardziej otwarta na ludzi i bardziej tolerancyjna – mówi.

Sylwia to żywy przykład, jakie praktyczne efekty przynosi realizowany od 1998 r. w Polsce program Comenius. Z jego akcji Partnerskie Projekty Szkół (PPS) korzystało dotąd ok. 2500 uczniów rocznie.

W zależności od rodzaju i tematyki projektu, wyjazdy w ramach PPS mogą mieć różny charakter: od dłuższych, minimum 10-dniowych pobytów w zagranicznej szkole partnerskiej dziesięcio- lub dwudziestoosobowej grupy uczniów pod opieką nauczyciela (projekty dwustronne, ukierunkowane przede wszystkim na wymianę językową), do spotkań roboczych, w których uczestniczą przedstawiciele uczniów i nauczycieli z kilku szkół partnerskich (projekty wielostronne).

Każdy taki wyjazd to wielka przygoda, w którą zaangażowana jest cała społecz-

ność szkolna. Pobyt za granicą jest dopełnieniem działań realizowanych lokalnie lub wirtualnie z pomocą komputera i Internetu, a bezpośredni kontakt z uczniami i nauczycielami szkół partnerskich pozwala nawiązać nowe relacje, poczuć się pewniej, komunikując się w obcym języku i osuwając z nowymi sytuacjami. Na ogół uczniowie podróżujący w ramach

2500
OKOŁO TYLU UCZNIÓW
ROcznie KORZYSTA
Z PARTNERSKICH
PROJEKTÓW SZKÓŁ

programu Comenius nocują u rodzin swoich rówieśników, poznając w ten sposób zwyczaje panujące w krajach partnerskich. Wyjazdy uczniów w ramach międzynarodowych projektów szkolnych to też sposób na ich usamodzielnienie.

Narodowa Agencja Programu Comenius stara się wspierać koordynatorów projektów. Od tego, jak ułożą się relacje pomiędzy dziećmi i dorosłymi z kilku, często bardzo różniących się krajów, zależy nie tylko powodzenie samego projektu, ale także gotowość jego uczestników do podejmowania podobnych wyzwań w przyszłości. ✪

Więcej o Partnerskich Projektach Szkół:

www.comenius.org.pl

eTwinning na piątkę

ETWINNING Cała Europa obchodzi 5-lecie programu eTwinning. Dzięki niemu powstała niezwykła społeczność ponad 90 tys. nauczycieli z różnych krajów

Gracjana Więckowska

program eTwinning

gracjana.wieckowska@frse.org.pl

Święto eTwinningu obchodzono hucznie w całej Polsce. 5 maja szkoły wypuszczaly w niebo niebieskie i żółte balony (Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Bogatyni i Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6 Sosnowiec), układały logo eTwinning z nakrętek lub przygotowywały prace plastyczne (np. PSP nr 32 w Bielsku-Białej), piekły i zjadły się urodzinowymi tortami (PSP w Wysocku, Gimnazjum nr 2 w Lublińcu). Śpiewano też piosenki o eTwinningu – w tym tradycyjne Happy Birthday (VII LO w Kielcach, PSP im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Bornem-Sulinowie). W Internecie pojawiła się specjalna rocznicowa strona poświęcona jubileuszowi eTwinning. Szkoły zaznaczały swoje działania na specjalnej mapie, a następnie przesyłały zdjęcia, filmy, rysunki i prezentacje, które powstały z okazji obchodów. Relacje te może obejrzeć każdy – wystarczy wejść na stronę www.etwinning.net/pl/pub/anniversary/index.htm.

Swoją dzień związany z jubileuszem mieli też koordynatorzy programu i eks-

Tak wyglądały dekoracje podczas konferencji „5 lat programu eTwinning w Polsce”

perci. Spotkali się oni 18 marca w Warszawie podczas konferencji „5 lat programu eTwinning w Polsce”. Pochwałom nie było końca, ale wszystkie były zasłużone. Polska zajmuje pierwsze miejsce w Europie pod względem liczby zarejestrowanych w eTwinningu szkół i realizowanych projektów. Inicjatywy naszych placówek zdobywały liczne nagrody krajowe i europejskie, dynamicznie rozwinięła się też sieć współpracowników eTwinning

w Polsce: koordynatorów, ambasadorów, trenerów i promotorów. Formy doskonalenia zawodowego organizowane przez Narodowe Biuro Kontaktowe Programu eTwinning w Polsce zostały wysoko ocenione zarówno przez Komisję Europejską, jak i centralne biuro eTwinning. Ogromnym sukcesem polskiego eTwinningu jest zdobycie pięciu miejsc w gronie finalistów konkursu europejskiego w 2010 r. – pięć polskich szkół znalazło się w finale konkursu europejskiego na 5-lecie eTwinningu!

Imprezy urodzinowe eTwinning będą się odbywały przez cały rok. Na urodzinowej stronie eTwinningu i na stronie polskiego portalu w zakładce „To już 5 lat!” będzie można zobaczyć, co polskie Narodowe Biuro eTwinningu przygotowało i jakie imprezy urodzinowe zorganizowano już w polskich szkołach. Filmy z tych imprez można znaleźć na stronie internetowej: www.etwinning.pl/aktualnosci/5-lat-programu-etwinning-w-polsce. ✪

Strona główna programu:

www.etwinning.pl

Pięte urodziny eTwinningu świętowali m.in. podopieczni Przedszkola nr 3 w Zabrze

Bocian w roli jaskółki, czyli cuda w Zambrowie

PROJEKT Bocian, zamiast dzieci, może przynieść zaskakujące korzyści – tak, jak stało się to w Zambrowie. To właśnie bocian stał się tematem przewodnim wyjątkowego projektu eTwinning – „A Visit to Storkland”

Jagna Kaczanowska

współpracownik FRSE

eurodesk@eurodesk.pl

Projekt przygotowali uczniowie i nauczyciele ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. Władysława Broniewskiego wraz z partnerami z Rumunii, Czech, Turcji i Włoch.

We wszystkich tych krajach wstępują bociany – choć niewątpliwie najwięcej ich mieszka w Polsce i Czechach. Pewnie dlatego właśnie młodzież z tych dwóch krajów tak bardzo zbliżyła się do siebie podczas projektu. A choć dotyczył on życia bocianów, jego cel był tak naprawdę znacznie głębszy: Oprócz upowszechniania wiedzy o tych sympatycznych ptakach, chodziło także, a może przede wszyst-

kim, o zaszczepianie w uczniach ciekawości świata i motywowanie ich do poznawania najnowszych technologii.

W ramach projektu mieli szansę wypróbować najnowocześniejsze i stosunkowo mało znane w Polsce programy informatyczne. Do obróbki zdjęć zamieszczanych w sieci służył IrfanView, do tworzenia mówiących awatarów – Voki i ReadTheWords (za jego pomocą stworzono między innymi życzenia świąteczne rozesłane do partnerskich szkół). Tworzono prezentacje multimedialne w Internecie (MyPlick), interaktywne plakaty (na platformie Glogster EDU), zrealizowano też film animowany „An Interview with Joe Stork” – zapis wywiadu z fikcyjnym naukowcem, miłośnikiem i fotografem bocianów (wykorzystano serwis Xtranormal).

Oczywiście, na najnowszych technologiach nie koniec. Były i całkiem tradycyjne elementy, jak chociażby konkurs „Bocianie Przebieranie”, podczas którego 80 uczniów wystąpiło w strojach... bocianów. Było śmiesznie, było z pomysłem, było ciekawie. Skorzystaliby na tym także nauczyciele, dla których kolejne etapy projektu stawały się pretekstem do niekończących się dyskusji w pokoju nauczycielskim i na internetowym forum.

Były też pokazy slajdów i quizy, oczywiście, co nietrudno zgadnąć, poświęcone bocianom. Uczniowie sami także fotografowali te ptaki w ich naturalnym środowisku. Polacy wybrali potem najlepsze zdjęcie boczka z Czech, a nasi południowi sąsiedzi – ptaka z Polski.

Bociany przyniosły do Zambrowa rozwój technologiczny – można więc zaryzykować twierdzenie, że wystąpiły w rolach... jaskółek postępu. A zwieńczeniem trwającego wiele miesięcy przedsięwzięcia był „Dzień Czeski”, podczas którego podano tort – ozdobiony flagami partnerskich państw i napisem „eTwinning”. Dla wielu młodych ludzi ten projekt był pierwszą w życiu okazją do porozmawiania z rówieśnikami z innych krajów, dowiedzenia się czegoś ciekawego o państwach i miastach, w których mieszkają.

Bociani projekt przypominać będzie w przyszłym roku kalendarz, dokumentujący wszystko to, co wydarzyło się ostatnio w Zambrowie.

Koordynatorem projektu była Doro- ta Zimacka. ✪

CZY WIESZ, ŻE...?

► 35 – tyle minut trwa najkrótsza lekcja w Europie. Taki czas trwania jednostki lekcyjnej obowiązuje w szkołach podstawowych w Bułgarii, Irlandii i na Litwie. Z kolei najdłuższa lekcja w Europie to 90 minut. Tyle czasu czekają na przerwę dzieci w Portugalii.

Obszerne opisy systemów edukacji w krajach Europy dostępne są w bazie danych Eurydice.

Baza danych Eurydice:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/eurydice_en.php

Szkolnictwo wyższe

OTO CZŁOWIEK

ADAM NAWROT
glaciolog, UAM w Poznaniu

Dzięki wsparciu Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego Adam Nawrot, 30-letni doktorant z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, w ramach projektu „Bilans energetyczny zlewni małych lodowców Arktyki”, przeprowadził badania lodowców Ariebeen, Elsabreen oraz Svenbreen.

– Fascynacja krainami polarnymi zaczęła się w dzieciństwie od lektury książek autorstwa Centkiewiczów – mówi Adam. – Po książkach przyszły filmy, wreszcie studia na Wydziale Geografii UAM w Poznaniu, który ma długoletnie tradycje badań polarnych. Zaraz po studiach wyjechałem na roczny kontrakt do Polskiej Stacji Polarnej na Spitsbergenie. To był mój pierwszy fizyczny kontakt z Arktyką. Uwielbiam podróże i fotografię. Naukowo interesuję się modelowaniem środowiska przyrodniczego, geoinformacją oraz wykorzystywaniem nowych metod badawczych – kontynuuje.

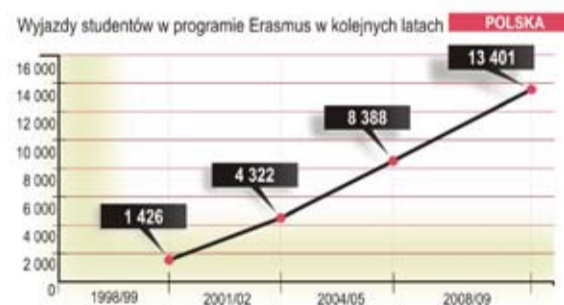
„FASCYNACJA KRAINAMI POLARNYMI ZACZĘŁA SIĘ JUŻ W DZIECIŃSTWIE”

W badaniach terenowych Adam używał GPS-a, stacji meteorologicznych, sondy śnieżnej oraz georadaru, który użyczył mu Uniwersytet w Oslo. Najważniejsza w badaniach była jednak wyobraźnia oraz notes, które uważa za podstawowe „narzędzia” naukowca. Po obronie doktoratu Adam planuje dalej zajmować się strefami polarnymi. Ma też plany rodzinne – ale to już zupełnie inna historia.

– Opr. Anna Pavlovyh
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy

STATYSTYCY POLICZYLI

POLSKA W CZOŁÓWCE

W roku 1998/99, w którym rozpoczął się udział Polski w Erasmusie, na stypendia tego programu wyjechało 1426 polskich studentów. W roku 2008/09 było ich już 13 402. Łącznie w latach 1998-2009 z wyjazdów oferowanych w programie skorzystało 79 786 studentów naszych uczelni.

W latach 1998/99-2006/07 celem wyjazdów studenckich w Erasmusie mogło być jedynie studiowanie na zagranicznej uczelni (okres pobytu trwający od trzech miesięcy do roku akademickiego), natomiast od roku 2007/08, kiedy Erasmus stał się częścią nowego programu unijnego „Uczenie się przez całe życie”, studenci zyskali także możliwość wyjazdów na praktyki, które szybko zyskały dużą popularność.

POLSKA JEST WŚRÓD KRAJÓW WYSYLAJĄCYCH NAJWIĘCEJ STUDENTÓW DO ZAGRANICZNYCH UCZELNI LUB FIRM

W ostatnich trzech latach Polska należała do krajów wysyłających najwięcej studentów do zagranicznych uczelni lub firm w ramach Erasmusu. Do ścisłej czołówki zaliczają się od lat Niemcy, Francja i Hiszpania, ale nasz kraj zajmuje pozycję tuż za „potentatami”: w roku 2007/08 Polska zajęła wysokie, piąte miejsce w Europie, po Niemczech, Francji, Hiszpanii i Włoszech. Polscy studenci stanowili prawie 15% ogółu stypendystów Erasmusu (Polska – 12 854 studentów, łączna liczba studentów ze wszystkich krajów Erasmusu – 182 697).

–Małgorzata Członkowska-Naumiuk
Program Erasmus

Czy mobilność jest ważna i dlaczego tak

ERASMUS Lepsza znajomość języka, rozwój osobowy i wzrost kompetencji – to najważniejsze korzyści wymieniane przez studentów, którzy skorzystali z programu

Integracja z rówieśnikami to znak rozpoznawczy programu Erasmus

Beata Skibińska
Zastępca Dyrektora programu
„Uczenie się przez całe życie”
✉ beata.skibinska@frse.org.pl

Kiedy na początku lat 90. tłumaczono na język polski pierwsze dokumenty Wspólnot Europejskich dotyczące programów edukacyjnych, angielskie słowo „mobility” nastęrczało wiele kłopotów. „Wyjazdy i przyjazdy” – za długie, „wymiana osób” – nie zawsze trafne. Pamiętam, jak wiele śmiechu wywołało tłumaczenie zwrotu „Staff mobility” jako „ruchliwość docentów”. Dzisiaj słowo „mobilność” na dobre zagościło w słownictwie różnych dziedzin życia społecznego. Człowiek, urządzenie, technologia – wszystko jest „mobilne”.

Mobilny stał się także student. Chęć i potrzeba zdobywania nowych doświadczeń, umiejętności i kompetencji sprawia, że młodzi ludzie chcą się uczyć w różnych miejscach.

Program Erasmus upowszechnił idee zdobywania wiedzy i kompetencji za granicą. Niektórzy twierdzą, że program, którego podstawowym filarem jest mobilność studentów, powstał o wiele za późno. Gdyby powstał wcześniej, może spo-

czeństwa państw europejskich byłyby dzisiaj bardziej zintegrowane? Integracja z rówieśnikami poprzez wspólną naukę i spędzanie wolnego czasu to znak rozpoznawczy programu Erasmus.

Na ostatnim plakacie promującym program Erasmus, jego nazwę rozwinięto w następujący sposób: Europa, Rozwój, Ambicje, Satysfakcja, Mobilność, Umiejętności, Sukces. Analizując wyniki ankiet wypełnianych przez studentów po ich powrocie ze stypendium Erasmusu, można powiedzieć, że znakomita ich większość bez oporów podpisałaby się pod taką charakterystyką programu. Grupa studentów mających za sobą erasmusowe doświadczenie docenia wartości związane z mobilnością akademicką – rozumianą jako zrealizowanie części swojego programu kształcenia (prowadzącego do uzyskania dyplomu we własnym kraju) na uczelni w innym kraju. Wśród kompetencji i umiejętności zdobytych dzięki wyjazdowi w programie Erasmus studenci najczęściej wymieniają:

- poprawę kompetencji językowych, często w zakresie dwóch języków: wykładowego (którym bardzo często jest angielski) i języka kraju docelowego;

- rozwój osobowy, związany z nabyciem większej samodzielności, odpowiedzialności, umiejętności rozwiązywania problemów (jak mawia jeden z Ekspertów Bolońskich, opuszczenie hotelu „Mama” po pierwszych stacjach okazuje się korzystne i procentuje potem w życiu);
- rozwój kompetencji związanych z komunikacją interpersonalną – umiejętność pracy w grupie, wzrost tolerancji dzięki odkrywaniu i zrozumieniu różnic kulturowych.

Jak widać, są to umiejętności i kompetencje ogólne, niezwiązane z konkretnym kierunkiem studiów, co nie oznacza, że wyjazdy erasmusowe nie dają korzyści akademickich. Te wiążą się przede wszystkim z możliwością poszerzenia wiedzy, posmakowania specyfiki kształcenia w innym kraju, co często wiąże się z poznaniem odmiennych od stosowanych w macierzystej uczelni form i metod kształcenia.

To chyba wystarczy, aby udowodnić tezę, że mobilność studentów jest ważna? Dowodem jest także wzrastająca liczba tych, którzy w studenckiej przygodzie z Erasmusem chcą uczestniczyć.

Mobilność studentów jest też istotna dla jakości kształcenia naszych uczelni. Studenci zagraniczni wprowadzają „pozytywny zamęt” – sprawiają, że uczelnia łatwiej dostrzega obszary wymagające usprawnienia, np. kompetencje językowe administracji, elastyczność programu studiów, dostępność nauczycieli akademickich pełniących rolę tutora, dostęp do Internetu itp.

Dlaczego więc, mimo korzyści płynących z mobilności, nie jest ona masowa i nigdy nie osiągnęła wskaźników określanych w chwili tworzenia kolejnych faz programu? A to już temat na inny felieton. ☀

Więcej o Erasmusie na stronie:
🌐 www.erasmus.org.pl

Integracja w doborowym towarzystwie

PROGRAM ALUMNI Laureaci konkursów na projekty w ramach Stypendiów Indywidualnych FSS nie tracą ze sobą kontaktu. Powstał program, który ułatwi im współpracę

Sylwia Izyniec
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy
✉ sylwia.izyniec@frse.org.pl

Program Alumni Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego (FSS) powstał w marcu 2010 r., by integrować laureatów konkursów realizowanych w ramach Stypendiów Indywidualnych FSS. – Program stanowi pewną wartość dodaną – mówi jego inicjatorka Anna Pavlovyh. – Skierowany jest do laureatów czterech dotychczasowych edycji konkursów z lat 2008-2010, łącznie około 170 osób.

Program ma być w założeniu platformą wymiany poglądów, doświadczeń i informacji zawodowych. Ma też stwarzać możliwość integracji poprzez bezpośrednie spotkania oraz narzędzia wspomagające integrację (m.in. forum dyskusyjne, konto na Facebooku). W planach są cykliczne warsztaty, konkursy, konferencje, oraz spotkania z ciekawymi osobistościami świata polityki, nauki i kultury.

Inicjatorzy programu wierzą, że pomoże on wzmacniać efektywność działań alumnów oraz ich dalszy rozwój zarówno w zakresie kompetencji naukowych, jak i umiejętności miękkich. Wspólne działania mają zaowocować budowaniem sieci naukowych oraz podejmowaniem wartościowych inicjatyw i projektów. Ideą programu jest uświadomienie uczestnikom, że aby móc zmieniać pozytywnie swoje środowisko, trzeba wciąż inwestować w siebie. Kluczem do sukcesu jest nie tylko praca z ludźmi, ale również – a może przede wszystkim – praca z samym sobą.

Inauguracja programu, połączona z warsztatami z komunikacji interpersonalnej i motywacji do działania (Warszawa, 27-28 maja 2010 r.), spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem. „Nawiązałam kontakty z naukowcami z innych ośrodków, poznałam osoby o podobnych ścieżkach zawodowych”; „Dostałam zastrzyk energii – efektem będzie intensyfikacja działań w ramach dalszej współpracy z zagranicznym instytutem badawczym”; „Doskonała integracja, ciepła atmosfera, otwartość uczestników” – pisali alumni w ankietach po pierwszym spotkaniu. Na kolejne zapraszamy już w październiku! ☀

Więcej o programie:
🌐 http://fss.org.pl/pl/alumni_fss

DWIE PIĄTE PO MAGISTRA

Tylko formalności przeszkodziły ministrom edukacji państw Unii Europejskiej w przyjęciu celów polityki edukacyjnej na najbliższe lata. Zaproponowany przez Komisję Europejską kierunek

działań zaakceptowało 26 państw Unii. Nie zrobiła tego tylko Wielka Brytania – 11 maja, gdy obradowali ministrowie, w Londynie akurat formował się nowy rząd. Propozycja Komisji przewiduje zmniejszenie wskaźnika osób porzuca-

jących naukę przed ukończeniem szkół ponadgimnazjalnych z 15 do 10%. Zakłada również zwiększenie z 31 do 40% odsetka młodych ludzi uzyskujących wykształcenie wyższe lub mu równoważne.

MECHANIZMY NORWESKIE

9 listopada br. Ambasada Norwegii w Polsce oraz Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji organizują konferencję pt. „Academic cooperation – what have we achieved?”. Jej celem będzie za-

prezentowanie rezultatów współpracy w sektorze edukacji, szkolnictwa wyższego i badań w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Kampus Michigan University of Technology (proj. Frank Gehry)

Możliwości bez granic

UCZELNIE Unia wspiera współpracę akademicką nie tylko w Europie. Świadczy o tym kilka programów

Beata Skibińska
koordynatorka programów
Erasmus Mundus, Tempus
✉ beata.skibinska@frse.org.pl

Erasmus Mundus – program promuje tworzenie przez europejskie uczelnie wysokiej jakości programów wspólnych studiów drugiego i trzeciego stopnia, które przyciągną najzdolniejszych studentów i badaczy z innych kontynentów (Akcja 1; w projekcie muszą brać udział uczelnie z co najmniej trzech krajów UE). Program wspiera także mobilność pomiędzy Europą i innymi obszarami geograficznymi (Akcja 2.), a także realizację projektów promujących Europę jako miejsca studiowania oraz związanych z podnoszeniem jakości europejskich uczelni (Akcja 3.).

Tempus – program bezzwrotnej pomocy dla systemów szkolnictwa wyższego w państwach sąsiadujących z Unią. W jego obecnej edycji (2007-2013) uczelnie UE współpracują ze szkołami z krajów Europy Wschodniej i Azji Centralnej, Bałkanów Zachodnich oraz basenu Morza Śródziemnego.

Unia Europejska – USA – program Atlantis – wspiera projekty mające na celu tworzenie wspólnych studiów oferowanych przez uczelnie UE i USA oraz wspiera mobilność akademicką pomiędzy tymi obszarami.

UE – Kanada – program partnerstw transatlantyckich – jest bliźniaczym w stosunku do Atlantis programem adresowanym do partnerów kanadyjskich.

UE – ICIECP – program współpracy edukacyjnej z krajami uprzemysłowionymi: Australią, Japonią, Nową Zelandią, wspomaga mobilność między tymi obszarami, pozwala na realizację projektów umożliwiających wspólną pracę nad programami kształcenia.

Wszystkie te programy są inicjatywami centralnymi, co oznacza, że wnioski o dofinansowanie należy składać do Komisji Europejskiej. Szczegółowe informacje o założeniach programów oraz kolejnych konkursach wniosków są dostępne na stronach Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA; instytucja podlegająca Komisji).

CZY WIESZ, ŻE...?

► Na marcowej konferencji ministrów odpowiedzialnych za szkolnictwo wyższe w krajach uczestniczących w Procesie Bolońskim ogłoszono utworzenie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego. Powstanie EOSW ma służyć stałej poprawie jakości, konkurencyjności i atrakcyjności kształcenia w uczelniach europejskich. Proces ten oznacza również nowe wyzwania dla polskich uczelni – związane m.in. z mobilnością studentów i pracowników oraz tworzeniem wspólnych, innowacyjnych programów, gwarantujących dobre wykształcenie dla studentów z Europy i całego świata.

CZY WIESZ, ŻE...?

► Wśród państw sygnatariuszy deklaracji bolońskiej **Polska jest jednym z krajów o największej liczbie uczelni** – jest ich aż 455. Na przykład w Niemczech uczelni jest dokładnie o 100 mniej (355), a w Hiszpanii „tylko” 200. Najwięcej uczelni mają Rosja – 1046 i Ukraina – 881.

Więcej informacji o systemach szkolnictwa wyższego znajdziesz w najnowszym raporcie Eurydice *Focus on Higher Education in Europe 2010: The impact of the Bologna Process* (Szkolnictwo wyższe w Europie 2010: wpływ Procesu Bolońskiego, Seria Focus).

Publikacja dostępna na stronie www.eurydice.org.pl

UWAGA, NIE PRZEGAP!

Wyjeżdź po naukę do Szwajcarii! Roczne stypendium nawet 80 tys. CHF!

Do 1 listopada 2010 r. młodzi naukowcy, którzy chcą wyjechać w celach edukacyjnych do Szwajcarii, mogą składać wnioski do funduszu stypendialnego Sciex.

Szansę na atrakcyjne stypendia mają:

- studenci studiów doktoranckich (wyjazdy na projekty badawcze trwające od 6 do 24 miesięcy);
- młodzi pracownicy naukowcy, którzy posiadają co najmniej tytuł doktora (wyjazdy na projekty badawcze trwające od 6 do 18 miesięcy);

- mentorzy z instytucji wysyłających z Polski oraz mentorzy z instytucji goszczących ze Szwajcarii, jako pracownicy naukowcy wspierający stypendystów (wyjazdy na 5-dniowe wizyty studyjne).

Wysokość średniego stypendium wynosi:

- w przypadku doktorantów: ok. 50 tys. franków przez pierwsze 12 miesięcy pobytu oraz ok. 55 tys. franków przez kolejne 12 miesięcy;
- w przypadku młodych pracowników naukowych: ok. 80 000 franków szwajcarskich przez 12 miesięcy pobytu.

Projekty mogą dotyczyć wszystkich dyscyplin naukowo-badawczych.

Fundusz Stypendialny został uruchomiony w 2009 r. w ramach Programu wymiany naukowej między Szwajcarią a nowymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej – Sciex-NMSch na lata 2009-2016. Program ma przyczynić się do zmniejszenia różnic społeczno-gospodarczych w obrębie rozszerzonej UE poprzez rozwijanie potencjału pracowników naukowych z Polski. Więcej informacji na stronie www.sciex.pl.

Komisja wyróżnia polski pomysł

PROJEKT Koordynowana przez KUL inicjatywa znalazła się wśród 25 najlepszych w Europie

Małgorzata Członkowska-Naumiuk
Renata Smolarczyk
program Erasmus

Z okazji roku walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym Komisja Europejska wybrała 25 najciekawszych projektów i inicjatyw dotyczących tych problemów. W specjalnej publikacji znalazło się m.in. pięć przykładów „dobrej praktyki” z programu Erasmus.

Jednym z nich jest kurs intensywny Erasmus+ „Budowanie społeczeństwa obywatelskiego i walka z wykluczeniem społecznym – współczesne wyzwania dla pracy społecznej”, koordynowany przez Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (Instytut Pedagogiki). Kurs realizowano w latach 2007/08-

2008/09; a uczestniczyły w nim – poza lubelskim koordynatorem – uczelnie z Finlandii, Hiszpanii, Irlandii, Litwy, Niemiec, Słowacji, Szwecji i Turcji. Przeprowadzono dwie edycje kursu – dla studentów z kraju i z zagranicy.

Celem było poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań w walce z wykluczeniem społecznym na poziomie lokalnym i europejskim. Zwracano uwagę na wykształcenie odpowiednich postaw u uczestników, a także zwalczanie stereotypów i wspomaganie integracji poprzez wspólną pracę społeczną. Oprócz zajęć na uczelni, uczestnicy odwiedzili instytucje zajmujące się opieką społeczną i pracą społeczną – domy pomocy społecznej, hospicja, schroniska i centra wolontariatu.

Zajęcia integrujące uczestników kursu

Uczestnicy poznali przykłady dobrych rozwiązań z różnych krajów oraz wymienili poglądy ze specjalistami z lokalnych instytucji pozarządowych i z przedstawicielami władz lokalnych.

Ważnym rezultatem projektu jest włączenie treści kursu intensywnego do

programów studiów uczestniczących uczelni. 25 maja projekt został zaprezentowany na konferencji „Zwiększanie szans edukacyjnych poprzez realizację projektów w programach »Uczenie się przez całe życie« i »Młodzież w działaniu«, zorganizowanej przez FRSE.

CZY WIESZ, ŻE...?

► Ruszył kolejny internetowy katalog kierunków i kursów oferowanych przez wyższe uczelnie w Europie. Internauci mogą na nim znaleźć informacje o warunkach rekrutacji i studiowania zarówno na poziomie licencjackim, jak i magisterskim.

W bazie portalu jest ponad 61 tysięcy kierunków na 1300 wyższych uczelniach. Najwięcej ofert pochodzi z Niemiec, Francji, Hiszpanii i Wielkiej Brytanii. O Polsce na razie niewiele – swoją ofertę promuje tylko Centrum Europejskie Natolin z Warszawy.

Sprawdź w sieci: www.xstudy.eu

Edukacja pozaformalna młodzieży

FELIETON

Wspólny głos lepiej słycać

Justyna Ratajczak

Zajmuję się ewaluacją od 11 lat. Tym, co niezmiennie mnie w tym zajęciu fascynuje, jest zmiana. Wnosi ją ewaluacja na wszystkich swoich etapach – od myślenia, co i dlaczego chcemy zbadać, poprzez samo wejście ewaluatora do instytucji, aż do raportu i tego, jak jest wykorzystany.

Ta właśnie cecha – zmiana – uwidoczniła się także podczas ewaluacji śródkresowej działania programu „Młodzież w działaniu”. Badanie to, a szczególnie obserwowanie, jak planuje się wykorzystanie jego wyników, dało mi głębokie poczucie sensu mojej pracy.

Moim zdaniem ewaluacja wskazała dwa kluczowe problemy i doprowadziła do powstania pomysłów na ich rozwiązanie. Pierwszy dotyczy braku spójnej strategii dot. młodzieży, a sposobem na poradzenie sobie z nim może być nawiązanie ścisłej współpracy na poziomie strategicznym przez Narodową Agencję z innymi organizacjami grantodawczymi działającymi w obszarze edukacji pozaformalnej oraz dużymi organizacjami młodzieżowymi. Takie połączenie sił umożliwi skuteczniejsze lobbowanie na rzecz wypracowania, przyjęcia i wdrażania nowych rozwiązań w obszarze współpracy młodzieży.

Drugi wniosek wynikający z badania to dobra rozpoznawalność programu wśród beneficjentów, ale słabsza wśród ich istotnego otoczenia: szkół, samorządów, instytucji edukacyjnych i kulturalnych. Można ją poprawić m.in. poprzez nawiązanie dialogu z edukacją formalną. Mówienie jednym, silnym głosem organizacji zajmujących się edukacją pozaformalną daje szansę, że będzie on lepiej słyszalny.

Ale to tylko jeden z wielu pomysłów na zmianę obecnej sytuacji. Inne powstają w toku dyskusji pracowników NA z trenerami, beneficjentami itp. I tylko niektóre z nich są koncepcjami zespołu przeprowadzającego ewaluację. Mam głębokie przekonanie, że rozwiązania te – jako wypływające z realnej chęci lepszego działania – zostaną wdrożone. Czego szczerze życzę pracownikom i beneficjentom programu oraz wszystkim działającym na jego rzecz. ✪

TRZY PYTANIA DO...

Po co płacić, skoro można mieć szkolenia bezpłatnie?

Rozmowa z Anną Olszówką, Zastępcą Dyrektora programu „Młodzież w działaniu”

Z jakich szkoleń mogą korzystać beneficjenci i zainteresowani programem „Młodzież w działaniu”?

Narodowa Agencja organizuje corocznie dziesiątki szkoleń, wśród których znaleźć można szkolenia międzynarodowe i krajowe, dla osób doświadczonych w realizacji projektów i tych, którzy dopiero zaczynają, na temat poszczególnych Akcji, priorytetów programu i tematów kluczowych w projektach.

A co dla tych, którzy zanim pojadą na szkolenie, czy zaczną działania z programem chcieliby najpierw dowiedzieć się, czym on jest?

Dla osób poszukujących wiedzy o programie nasi konsultanci regionalni i ośrodki szkolące organizują spotkania informacyjne i dwudniowe szkolenia regionalne. Te działania prowadzone są w każdym województwie. Podczas pracy z wnioskiem można skorzystać także ze wsparcia konsultantów regionalnych.

Jakie są warunki i koszty udziału w szkoleniach?

Warunki udziału w szkoleniu są przedstawione w konkretnym zaproszeniu na szkolenie, dostępnym na naszej stronie internetowej www.mlodziez.org.pl. Wszystkie szkolenia w programie są bezpłatne. Prosimy uważać na firmy, które oferują Wam płatne szkolenia o programie i pisaniu wniosków. Po co płacić, jeśli można skorzystać z bezpłatnych szkoleń realizowanych przez Narodową Agencję i jej sprawdzonych współpracowników? ✪

Co każdy o programie wiedzieć powinien

MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU Jak najkrócej opisać „Mwd”? Można tak, jak zwykle: to program Wspólnoty Europejskiej finansujący działania z zakresu... Można, ale nie tym razem

Zespół Narodowej Agencji Programu „Młodzież w działaniu”. Zawsze do usług

Wawrzyniec Pater
koordynator Eurodesk Polska
✉ w.pater@eurodesk.pl

Tym razem – w pierwszym numerze „EdA” – opisaliśmy tylko to, co w programie najważniejsze i najatrakcyjniejsze. Poznaj alfabet „Młodzieży w działaniu”!

A jak Akcja. W programie jest ich pięć. Każda inna, wszystkie fajne. Dają możliwość poznania rówieśników, zrobienia czegoś pożytecznego, poznania świata, rozwinięcia zainteresowań. Akcji jest pięć; działań które finansują – kilkanaście, m.in. wymiany młodzieży, inicjatywy młodzieżowe, wolontariat za granicą, szkolenia, seminaria, staże, wizyty, konferencje.

B jak beneficjent, czyli potencjalnie KAŻDA legalnie działająca organizacja lub instytucja w Polsce. To za ich pośrednictwem z funduszy programu korzystają grupy nieformalne i osoby indywidualne (wolontariusze).

C jak coaching – młodzież projekt realizuje, a coach... motywuje. Wspiera, podpowiada, naprowadza. Ale z wyczuciem. Żeby nie zabić inicjatywy młodzieży. Coaching to nie lada umiejętność – można się jej nauczyć na szkoleniach organizowanych przez Narodową Agencję „Mwd”.

D jak deadline – po polsku nie brzmi aż tak kategorycznie. Deadline to inaczej termin składania wniosków. Co nie zmienia istoty rzeczy: wniosek z opisem projektu musi trafić do Agencji przed jednym z góry określonych terminów. Znajdziesz je na stronie programu i w przewodniku po nim.

E jak ewaluacja – niezbędny element każdego projektu. W idealnym trwa od jego rozpoczęcia do zakończenia. Pozwala badać wartość i sens tego, co się robi. Wyniki ewaluacji należy opisać w raporcie końcowym (patrz R).

F jak Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. To ona zarządza programem „Mwd” i jest stroną w umowie dotyczącej realizacji projektu.

G jak gender (balance) – w każdym projekcie grupowym „Mwd” liczba osób każdej z płci powinna być zbliżona. Niby drobiazg, ale ważny.

H jak „Hurra, dostaliśmy dofinansowanie!”. Taki okrzyk wydają co kwartał tysiące wnioskodawców. Młodzi, starsi, uczniowie, studenci i dorośli – składają wnioski i z zapałem czekają na decyzję. Pozytywna oznacza, że wkroczą na nową drogę – czasami krętą i wyboistą, ale zawsze pełną przygód.

I jak innowacyjność – termin z kategorii kluczowych i na czasie. Projekty „Mwd” mają być oryginalne, nowatorskie i ciekawe. Powinny pokazywać twoją ciekawość świata. I go zmieniać!

J jak jakość (projektu) – różnorodny, ciekawy, pożyteczny, zgodny z europejskimi wartościami i priorytetami polityki młodzieżowej Unii Europejskiej. Taki ma być projekt „Mwd”. Inaczej nie ma szans na dofinansowanie.

K jak komitet ewaluacyjny. Ciało, które opiniuje projekty złożone w programie. Ostateczną decyzję podejmuje jednak zarząd FRSE.

L jak lokalny wymiar projektu – ważna sprawa, zwłaszcza w inicjatywach, wymianach i wolontariacie. Projekt powinien przynosić korzyści nie tylko tym, którzy go realizują, ale też społeczności lokalnej – np. sąsiadom.

M jak... jakżeby inaczej – młodzież – czyli ci, dla których Unia stworzyła program „Mwd”, którzy składają wnioski, którzy realizują projekty i je rozliczają. Bo „Mwd” jest dla młodzieży, o czym zapominąć nie wolno nigdy!

N jak Narodowa Agencja Programu „Młodzież w działaniu” – w imieniu Komisji Europejskiej przyznaje fundusze na projekty składane do programu. Narodowe Agencje działają we wszystkich krajach, które uczestniczą w programie.

O jak obowiązek i odpowiedzialność. Przygoda, zabawa, nauka – jak najbardziej. Ale udział w „Mwd” to także odpowiedzialność. I obowiązki. Umowa, którą podpisujesz z grantodawcą – jak każda – zawiera sankcje za niewywiązanie się z zobowiązań.

P jak pracownik młodzieżowy pozaformalnej edukacji – dla niego też jest program „Mwd”. Czyli dla osób pracujących z młodzieżą, ale nie w szkole czy na uczelni – w organizacji pozarządowej, klubie młodzieżowym, domu kultury itp. (patrz S).

R jak raport i rozliczenie – koniec wieńczy dzieło, a projekt „Mwd”? Ha, zależy kto pyta. Dla beneficjenta koniec to przesłanie raportu do Narodowej Agencji. Ale ta musi go jeszcze sprawdzić – od strony merytorycznej i finansowej – i przesłać rozliczenie. I jeszcze jedno: raport i zdjęcia mogą być wykorzystane przez Agencję do celów promocyjnych.

S jak Systemy wsparcia młodzieży, czyli Akcja 4.3. programu. Seminaria, szkolenia, staże... w sumie osiem atrakcyjnych sposobów na zdobycie doświadczeń, nawiązanie kontaktów i podniesienie umiejętności. Jeśli pracujesz z młodzieżą – zapoznaj się z nimi koniecznie.

T jak Twój Eurodesk, czyli wspierający „Mwd” program informacyjny. Jeśli masz problem ze znalezieniem partnerów do projektów, skontaktuj się z konsultantem Eurodesk Polska.

U jak „Udało się!”. Satysfakcji ze zrealizowanego projektu nie da się porównać z niczym.

W jak wniosek. A bardziej przemądrzale – aplikacja. Formalny początek twojej przygody z programem „Mwd”, ale tylko formalny. Faktyczny ma miejsce znacznie wcześniej. Bo wszystko zaczyna się od pomysłu.

Y jak Youthpass – certyfikat, który może uzyskać każdy uczestnik

W IDEALNYM PROJEKCIE EWALUACJA TRWA OD JEGO ROZPOCZĘCIA DO ZAKOŃCZENIA. POZWALA BADAĆ WARTOŚĆ I SENS TEGO, CO SIĘ ROBI. WYNIKI EWALUACJI ZAPISUJE SIĘ W RAPORCIE

projektów programu. Dokument potwierdza zdobyte umiejętności i doświadczenie – w „EdA” pewnie będziemy o nim pisać nie raz i nie dwa.

Z jak zespół Narodowej Agencji Programu „Młodzież w działaniu”, czyli ludzie zawsze gotowi służyć pomocą. Wszystkim przyszłym beneficjentom, odpowiedzialnym i obowiązkowym, którzy uważając na deadline chcą aplikować o dofinansowanie innowacyjnych projektów wysokiej jakości, bo nie strasze im raporty i rozliczenia – życzymy POWODZENIA! ✪

Więcej na ten temat na stronie:
✉ www.mlodziez.org.pl

MWD - WNIOSKI PRZEZ INTERNET
Pierwszy raz w historii programu, w rundzie R3, czyli na 1 czerwca, wnioski do Akcji 4.3. można było składać elektronicznie. Tym razem jednak wypełnione wnioski on-line należało wydrukować

i przesłać do NA w wersji papierowej, razem z załączonym formularzem partnerskim – III częścią wniosku. Wnioski w wersji elektronicznej dostępne są na stronie Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji: <http://online.frse.org.pl>.

MWD - DOBRE EFEKTY PROGRAMU
Aż 95% młodych ludzi udoskonaliło swe umiejętności językowe dzięki udziałowi w projektach wspieranych przez program „Młodzież w działaniu”. Takie są wyniki najnowszych

badani, zleconych przez Komisję Europejską. Wynika z nich również, że 65% uczestników programu wierzy, iż zdobyte doświadczenia zwiększą ich szanse na znalezienie pracy. Udział w projektach programu „Młodzież w dzia-

łaniu” ma również wpływ na postawę obywatelską. Aż 60% beneficjentów brało udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2009 r. – w całej populacji młodych Europejczyków odsetek ten wyniósł zaledwie 29%.

Dekada eurowolontariatu

MWD Do końca przyszłego roku potrwa akcja promowania wolontariatu. Zapowiada się ciekawie

Agnieszka Moskwiak
koordynatorka Akcji 2.
programu „Młodzież w działaniu”
✉ agnieszka.moskwiak@frse.org.pl

Ilu wolontariuszy wyjechało z Polski w ramach Wolontariatu Europejskiego? Ilu obcokrajowców pomagało w polskich organizacjach pozarządowych? Czemu makaron z truskawkami dziwi obcokrajowców? Czy doświadczenie pracy wolontariackiej pomaga znaleźć pracę?

To tylko niektóre pytania, na które odpowiedzi znajdziemy w trakcie wydarzeń, która Polska Narodowa Agencja Programu „Młodzież w działaniu” będzie organizować w trakcie najbliższego półtora roku. Ten okres będzie szczególnie – w 2010 r. obchodzimy 10-lecie Wolontariatu Europejskiego w Polsce. Już od dekady polskie organizacje pozarządowe z wielkim powodzeniem realizują związane z nim projekty – Polska mieści się w pierwszej piątce państw goszczących i wysyłających wolontariuszy. Gonią Niemcy, Francję i Hiszpanię, choć w szranki z nami staje Turcja, która jako kraj przedakcesyjny otrzymuje duże środki na realizację programów edukacyjnych.

Jeśli chodzi o imprezy – za nami są już między innymi warsztaty literacko-fotograficzne dla byłych i obecnych wolontariuszy. Przez sześć dni (2-8 lipca) pod okiem profesjonalistów tworzyli oni wspólną opowieść o swoim doświadczeniu. Ubrali ją w różne formy literackie i przystroili zdjęciami.

Rok 2011 będzie należał do wolontariuszy

W grudniu Narodowa Agencja zaplanowała konferencję „Wolontariat zmienia świat”, zaś w marcu 2011 roku odbędzie się Zjazd Organizacji Wolontariatu Europejskiego 2011.

Europejski Rok Wolontariatu ma wyróżnić wolontariuszy i ich wkład w społeczeństwo. Komisja Europejska chce docenić rolę ochotników w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego i tworzyć sprzyjające otoczenia dla wolontariatu w UE. Chodzi też o wzmacnianie pozycji jego organizatorów oraz szerzenie wiedzy o wartości i znaczeniu wolontariatu. W trakcie roku chcemy udowodnić, że młody człowiek może wykorzystać umiejętności zdobyte za granicą na rynku pracy czy w szkole. ✪

Ucz się od rówieśników

MWD Czy to nowa moda, czy przyszłość edukacji? Jedno jest pewne: edukacja rówieśnicza sprawdza się, gdy nie brakuje wewnętrznej motywacji do nauki

Anna Szlęk
program „Młodzież w działaniu”
✉ aszlek77@gmail.com

Zanim zasiadłam do tego artykułu, postanowiłam sprawdzić, co pisze się na temat współczesnej edukacji. Moją uwagę zwróciły dwa wątki – jeden związany z promowaniem nowych, często rewolucyjnych trendów, drugi z narzekaniem, że ciężko je dostrzec w polskim systemie nauczania. Sporo mówi się i pisze o tym, że coraz trudniej szkole odpowiedzieć na wyzwania szybko zmieniającego się świata i tak przygotować młodych ludzi, aby mogli w nim swobodnie funkcjonować. Potrzebne zatem – a nawet konieczne – są zmiany.

Jedną z najważniejszych będzie zmiana filozofii edukacji, w tym także, a może przede wszystkim, tradycyjnego układu mistrz-uczeń. Zmiana ta wiąże się z koncepcją edukacji rówieśniczej. W naszym kraju jest ona mało znana – brakuje literatury i badań, a jedynym niemal źródłem informacji pozostaje Internet. Tymczasem może to być skuteczny model edukacji, który, co ciekawe, jest obecny w naszym życiu niemal od początku.

Zacznijmy od definicji. Najprościej rzecz ujmując, edukacja rówieśnicza to wzajemne uczenie się osób reprezentujących tę samą lub zbliżoną grupę wiekową. Uczyc się mogą od siebie wszyscy – dzieci na podwórku, młodzież w grupach nieformalnych oraz seniorzy w kołach zainteresowań. Proces ten może mieć

charakter spontaniczny, nieplanowany (jak u dzieci w piaskownicy – przypomnijmy sobie, ile się wówczas dowiedzieliśmy o sobie, innych i świecie) lub polegać na zaplanowanych działaniach skierowanych do konkretnych grup. Mogą one odbywać się w ramach jasno określonej struktury (jak na przykład program Starszy Brat – Starsza Siostra), lub też mieć mniej formalny charakter – na przykład korepetycji udzielanych młodszemu koledze czy koleżance.

3 VII
POWSTAŁO STOWARZYSZENIE
EDUKACJI RÓWIEŚNICZEJ

Siła edukacji rówieśniczej tkwi właśnie w możliwości dostosowania jej do potrzeb uczestników – sami decydują, czego i jak chcą się nauczyć. Bo tu zamiast obowiązkowego programu, ocen i świadectw, jest motywacja wewnętrzna do uczenia się nowych rzeczy i partnerskie relacje.

Większość istniejących w Polsce programów edukacji rówieśniczej dotyczy młodych ludzi i ich potrzeb. Sprawdza się ona w tej grupie z kilku powodów. Po pierwsze, młodym ludziom łatwiej przyjmować informacje od rówieśników niż od dorosłych, zwłaszcza wte-

dy, gdy wychowywali się w trudnych warunkach. Po drugie, brak obawy przed oceną osoby dorosłej powoduje, że młodym łatwiej się otworzyć i mówić szczerze, co czują lub myślą. Po trzecie, silniej identyfikują się z ludźmi w swoim wieku, a informacje uzyskiwane od rówieśników mogą się im wydawać bardziej wiarygodne. Po czwarte, posługują się tym samym językiem. Po piąte, rówieśniczy doradca, mając wpływ na wybór tematów i sposobów ich omawiania, bierze większą odpowiedzialność za to, co robią. Dodatkowo edukacja rówieśnicza jest ekonomicznym rozwiązaniem, bo wymaga niewielkich nakładów finansowych.

Aby ten model był skuteczny, młodzi ludzie muszą się czuć przygotowani do pełnienia roli „edukatorów”. Będzie to wówczas rzeczywiste uczenie się wzajemne, dzięki któremu edukatorzy odniosą korzyści także dla własnego rozwoju. Temu miało służyć między innymi szkolenie „Sokrates w trampkach, czyli edukacja rówieśnicza w praktyce” realizowane w ramach programu „Młodzież w działaniu” dla edukatorów w całej Polsce.

By o edukacji rówieśniczej zaczęło być głośnie, potrzeba więcej takich szkoleń. Do popularyzacji i docenienia tej formy edukacji w Polsce powinno przyczynić się również powstające właśnie Stowarzyszenie Edukacji Rówieśniczej. ✪

Stowarzyszenie Edukacji Rówieśniczej
✉ www.ser.org.pl

OŚRODEK SALTO-EECA POLECA

Trening dla pracowników młodzieżowych

START JUŻ W PAŹDZIERNIKU 2010!

Jak pracować z młodzieżą imigrancką z przedmieść Paryża albo ze zbuntowanymi studentami w Grecji? Jak zorganizować wspólny projekt z uczestnikami z Serbii i Kosowa albo też z Rosji i Gruzji? W jaki sposób budować tolerancję i zrozumienie dzięki pracy młodzieżowej zarówno lokalnej, jak i międzynarodowej, w rejonach (po)konfliktowych?

Aby poszukać odpowiedzi na te pytania, Centrum Współpracy z Krajami Europy Wschodniej i Kaukazu SALTO wraz z partnerami zorganizowało w 2008 r. szkolenie „Building Bridges in Conflict Areas”. Jednym z jego efektów jest świetny raport edukacyjny, prezentujący nie tylko doświadczenia uczestników, ale również bardzo praktyczne narzędzia pracy młodzieżowej w rejonach (po)konfliktowych. Raport można znaleźć na www.salto-youth.net/eecapublications.

W październiku 2010 r. postanowiliśmy zorganizować kolejne szkolenie w podobnym temacie, pt. „Let's TRAIN with our Neighbours – Peace Education” (www.salto-youth.net/peace_education). Będzie to trening dla pracowników młodzieżowych, a zarazem przestrzeń wymiany doświadczeń w pracy z młodzieżą.

PROJEKT KWARTALU – ZA CO TRZYMA KCIUKI KOMITET EWALUACYJNY

Projekt „Korfball – szansa na koedukacyjną grę zespołową” w ramach Inicjatyw Młodzieżowych

Uczniowski Klub Sportowy „Junior” działa w Elku już od 11 lat. Na co dzień członkowie klubu reprezentują swoje szkoły w różnego typu zawodach i dyscyplinach, tym razem jednak postanowili zapoznać elczan z mało znaną grą zespołową, jaką jest korfball.

Na czym ona polega? Dwie drużyny starają się zdobyć jak największą liczbę

punktów, wrzucając piłkę do umieszczonego na wysokości 3,5 m specjalnego kosza. Podczas gry nie wolno koźlować, przemieszczać się z piłką ani podawać piłki bezpośrednio z rąk do rąk.

Bardzo ważną zasadą jest pozycja broniona, która umożliwia utrzymanie gry bezkontaktowej, a także ta, że nie wolno grać bezpośrednio przeciwko

osobie przeciwnej płci, ponieważ korfball jest grą koedukacyjną!

Mimo bardzo ciekawego tematu, samo promowanie nowej gry to za mało, by stworzyć projekt. Dlatego grupa inicjatywna wykorzystwała go jako pretekst do poruszenia ważnej kwestii społecznej, jaką jest dyskryminacja kobiet w sporcie. ✪

Karolina Rutkowska

członkini
Komitetu Ewaluacyjnego
programu
„Młodzież w działaniu”

OPINIA

Sport i aktywność fizyczna to często pojawiające się tematy we wnioskach składanych do programu „Młodzież w działaniu”. Niestety są one często niskiej jakości, a ich zasadniczym problemem jest niewielki wymiar lokalny oraz niedostateczne zaangażowanie społeczności w planowane działania. We wnioskach tych rzadko pojawiają się innowacyjne rozwiązania łączące sport, edukację pozaszkolną i priorytety programu. W tym projekcie natomiast zaskakuje nie tylko nietypowa dyscyplina, ale również bardzo ciekawe połączenie z trudną tematyką dyskryminacji i niezwykle aktywne włączanie mieszkańców Elku w całe przedsięwzięcie.

To, co w pierwszym momencie rzuca się w oczy to różnorodność i bogactwo działań: od zajęć z trenerem i nauki młodzieży w wieku szkolnym zasad gry, poprzez happeningi promujące aktywny tryb życia, połączone z turniejami sportowymi i konkursami związanymi z tematyką projektu, aż po otwartą Plażową Szkołę Korfball, serie warsztatów

i dyskusji oraz wielki finał, którym będzie turniej korfbal. Jeżeli wszystko uda się tak, jak młodzież zaplanowała we wniosku, to podczas wakacji 2010 mało który elczanin czy elczanka nie będą mieli szansy natknąć się na ten projekt.

Ciekawe są również planowane dyskusje. Bardzo mnie cieszy chęć podjęcia przez młodych ludzi tematu trudnego i jednocześnie nieoczywistego oraz zestawienie

TO, CO W PIERWSZYM MOMENCIE RZUCA SIĘ W OCZY TO RÓŻNORODNOŚĆ I BOGACTWO DZIAŁAŃ: OD ZAJĘĆ Z TRENEREM I NAUKI ZASAD GRY, POPRZEC HAPPENINGI PROMUJĄCE AKTYWNY TRYB ŻYCIA, POŁĄCZONE Z TURNIEJAMI SPORTOWYMI, AŻ PO OTWARTĄ PLAŻOWĄ SZKOŁĘ KORFBALL

go z takim działaniem sportowym, które odpowiednio wypromowane, mogłoby stanowić jedno z możliwych, skutecznych rozwiązań istniejącego stanu rzeczy.

Projekt otrzymał ocenę pozytywną. Pierwsze działania mogą rozpocząć się już w lipcu. Nie pozostaje nic innego jak życzyć „Juniorowi” powodzenia i trzymać kciuki! ✪

Edukacja dorosłych

FELIETON

Dlaczego Grundtvig?

Grażyna Szelągowska

Wieśniaku duński! To ty właśnie / otrzymałeś największy dar wolności; bo to właśnie Ty kiedyś w zabobony / wierzyłeś i byłeś niewolnikiem. [...] I dostałeś nieco na własne potrzeby: / pole, które uprawiać musiałeś, / lepszego konia, inny plug, I wreszcie zdobyłeś książkę i pióro / i czasopisma, i czegoś jeszcze chciałeś; [...] A czy potrafisz dotrzymać kroku / Na polu kultury, w walce dusz?

Autorem tych słów z 1870 r. jest Mads Hansen, duński wieśniak z Fionii. Wiersz był wyrazem dosyć częstych w latach 60. XIX wieku wśród działaczy chłopskich narzekani na słabe wykształcenie farmerów i zagrodników. Chłopscy publicyści krzyknęli: „już nie ma dobrego króla-opiekuna, teraz mamy wolność i każdy musi sam dbać o siebie!”. I mieli tylko jedną radę – „jeśli nie chcesz, wieśniaku, popaść w drugą niewolę, [...] musisz się uczyć!”.

Wkrótce powstały więc szkoły dla dorosłej młodzieży wiejskiej. Ich pomysłodawcą był najwybitniejszy przedstawiciel skandynawskiej kultury XIX wieku – Mikołaj Fryderyk Seweryn Grundtvig (1783-1872), twórca idei „szkoła na całe życie” (skolen for livet). To on przedstawił koncepcję wyższej szkoły ludowej, w której kształcono by świadomych narodowo obywateli. Najważniejsza była niej treść i nowoczesne metody nauczania – m.in. wykłady z czynnym udziałem uczniów.

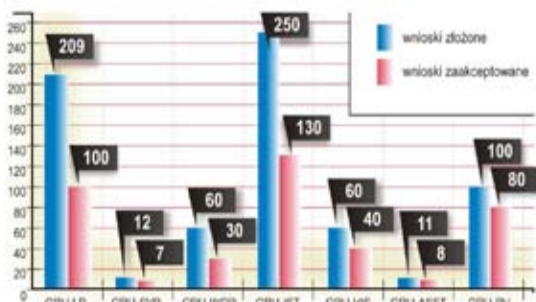
System ten obowiązuje do dnia dzisiejszego. Choć oczywiście zmienił się program – współczesne uniwersytety ludowe mają w swoich programach przede wszystkim przedmioty, które pozwalają dorosłym nie tyle uzupełnić edukację, co zorientować się w problemach współczesnego świata, nauczyć się gry na instrumencie. Albo uczyć się włoskiego dla początkujących.

Grażyna Szelągowska jest profesorem UW, pracuje w Instytucie Historycznym

STATYSTYCY POLICZYLI

ROŚNIE JAK NA DROŻDŻACH

Oferta i możliwości programu Grundtvig stale się poszerzają. Nic dziwnego, że rośnie liczba wniosków. W ciągu w ciągu 10 lat złożono ich w Polsce 3300, z czego blisko połowę udało się dofinansować. Selekcja w roku 2010 zakończona jest dopiero dla 3 z 7 akcji. Jak co roku bardzo dużo wniosków spłynęło w akcji Projekty Partnerskie Grundtviga, dynamicznie rozwija się też nowa akcja Warsztaty Grundtviga (więcej na sąsiedniej stronie). Ale najwięcej wniosków spodziewamy się w akcji Kursy doskonalenia zawodowego kadry dla edukacji dorosłych, które cieszą się niesłabnącą popularnością. Na koniec roku przewidujemy następujące wyniki w poszczególnych akcjach:

LEGENDA: GRU-LP – Projekty Partnerskie Grundtviga, GRU-SVP – Projekty Wolontariatu Seniorów, GRU-WOR – Warsztaty Grundtviga, GRU-IST – Kursy doskonalenia kadry dla edukacji dorosłych, GRU-VIS – Wizyty i wymiana kadry dla edukacji dorosłych, GRU-ASST – Asystentura Grundtviga, GRU-PV – Wizyty Przygotowawcze Grundtviga

Dofinansowywanie większej liczby wniosków jest możliwe, bo dynamicznie rośnie również budżet Grundtviga. Przez ostatnie 10 lat na wsparcie edukacji dorosłych Polska miała do dyspozycji blisko 11 mln euro. Roczny budżet w Polsce wzrósł przez ten czas aż 14-krotnie – ze 180 tys. euro do około 2,5 mln euro. Wielkość środków na Grundtviga rośnie więc kilkukrotnie szybciej niż w przypadku innych programów edukacyjnych, choć wciąż pieniądze przeznaczone na edukację dorosłych są dużo mniejsze niż na edukację szkolną czy zawodową.

– Alina Respondek
koordynatorka programu Grundtvig

Dorośli też powinni wyjeżdżać za granicę

GRUNDTVIG – Teraz w Grundtvigu jeździ głównie kadra edukacji dorosłych. Dla „zwykłych” obywateli możliwości jest niewiele – mówi koordynująca program Alina Respondek

Rozmawiał Wawrzyniec Pater
Eurodesk Polska
w.pater@eurodesk.pl

Gdyby Grundtvig dostał tyle pieniędzy, ile chce – jakie działania by podjął?

Chciałabym, by ludzie dorośli mieli więcej szans na wyjazdy edukacyjne. Teraz jeździ głównie kadra edukacji dorosłych, dla której stworzono dwie nowe akcje: Asystentury Grundtviga oraz Wizyty i wymiana kadry dla edukacji dorosłych. Możliwości dla „zwykłych” obywateli jest niewiele. Mogą korzystać z Projektów Partnerskich Grundtviga i z nowej doskonale rozwijającej się akcji Warsztaty Grundtviga, ale to nie wystarczy. Warto byłoby też coś zmienić w kolejnej nowej akcji – Projekty Wolontariatu Seniorów, która nie cieszy się dużą popularnością. Jest w niej kilka problemów. Seniorzy, niestety, często nie znają języków obcych, czas trwania projektu – dwa lata – wydaje się za długi, nie ma pieniędzy na wyjazdy kadry, a w dodatku trzy tygodnie poza domem to dla niektórych za dużo.

Jaka grupa odbiorców najczęściej korzysta z Grundtviga?

To zależy, czy mówimy o wyjazdach w ramach projektów, czy indywidualnych mobilnościach. W tych drugich konieczna jest znajomość języka, więc np. na Kursy doskonalenia zawodowego kadry dla edukacji dorosłych najczęściej, niestety, wyjeżdżają nauczyciele języków obcych, choć mamy coraz więcej zgłoszeń z centrów edukacyjno-kulturowo-naukowych. O dofinansowanie Projektów Partnerskich Grundtviga zgłaszają się głównie stowarzyszenia, fundacje, instytucje kultury, ale również samorządy terytorialne i szkoły dla dorosłych.

Jakich organizacji i tematów brakuje?

Zwykłych niezawodowych szkół dla dorosłych – one nie chcą wnioskować!

– Województwom, które rzadko piszą wnioski, będziemy dawać „punkty za pochodzenie”

Nauczyciele, którzy tam pracują, najczęściej zatrudnieni są również w szkołach dziennych – i nie mają już czasu na inne inicjatywy. Jeśli chodzi o tematykę projektów – mało jest projektów skierowanych bezpośrednio do osób uzależnionych i do osadzonych lub byłych osadzonych. Może organizacje zajmujące się nimi mają dobre fundusze z innych źródeł, a może zbyt są przytłoczone codziennością by zająć się współpracą na poziomie europejskim?

Jakie są krajowe priorytety polskiego Grundtviga?

W poprzednich latach priorytet miały zawsze organizacje działające na rzecz osób defaworyzowanych. W roku 2011 chcielibyśmy zaktywizować niektóre województwa – np. świętokrzyskie czy kujawsko-

pomorskie. Z tych regionów dostajemy bardzo mało wniosków o dofinansowanie, więc chcielibyśmy im dawać „punkty za pochodzenie”. Dodatkowo planujemy uwzględnić fakt, że rok 2011 jest Europejskim Rokiem Wolontariatu. Decyzje o priorytetach zapadną już wkrótce.

Gdyby komuś było mało, jak może zdobyć więcej informacji?

Organizujemy spotkania informacyjne oraz jeździmy na seminaria o charakterze regionalnym. Na indywidualne konsultacje zapraszamy do Warszawy. Warto też śledzić naszą stronę internetową.

Więcej na ten temat na stronie:

www.grundtvig.org.pl

Wizyta przygotowawcza czy seminarium kontaktowe?

GRUNDTVIG Wyjazdy w ramach akcji Wizyty Przygotowawcze Grundtviga są kluczem do dobrego projektu. Umożliwiają bezpośredni kontakt instytucji planujących projekt

Dariusz Bieranowski

program Grundtvig

dariusz.bieranowski@frse.org.pl

Realizacja międzynarodowego projektu edukacyjnego nie jest łatwym zadaniem. W projekt zaangażowane są organizacje z różnych kręgów kulturowych, działające w odmiennych systemach edukacji. Udział w projekcie wymaga przede wszystkim motywacji i determinacji uczestników. Częstokroć dla organizacji udział w projekcie jest pierwszym tego typu wyzwaniem. Czynnikiem mającym znaczący wpływ na przyszłą realizację projektu jest dobór organizacji partnerskich. Zatem ważne jest podjęcie działań zmniejszających ryzyko niepowodzenia projektu.

Jedną z propozycji jest wizyta przygotowawcza (PV). Atutem PV jest wyjazd zagraniczny i bezpośredni kontakt przedstawicieli instytucji planujących realizację wspólnego projektu. Spotkanie odbywa się w uprzednio zaplanowanym terminie i miejscu. Nadrzędnym celem spotkania jest opracowanie wspólnego wniosku na projekt, w szczególności sformułowanie celów projektu, sporządzenie planu pracy i podział zadań. Dodatkowymi pozytywnymi aspektami wizyty są poznanie struktury organizacji partnerskich, metod pracy, wymiana doświadczeń w zakresie działalności.

Alternatywą indywidualnie zorganizowanej wizyty przygotowawczej jest udział w zagranicznym seminarium kontaktowym, podczas którego można zna-

leż potencjalnych partnerów do projektu. W spotkaniu bierze udział około 50 osób ze wszystkich krajów europejskich, poszukujących partnerów do przyszłych projektów. Każdego roku jest organizowanych szereg seminariów, z określoną tematyką z zakresu edukacji dorosłych. Wybierając seminarium o interesującej nas tematyce, mamy możliwość nawiązania kontaktów z organizacjami o podobnych zainteresowaniach. Statystyki ewaluacji projektów wskazują, że projekty opracowane podczas seminarium kontaktowego uzyskują wyższą ocenę jakościową.

Więcej na ten temat na stronie:

www.grundtvig.org.pl

GRUNDTVIG - UWAGA DEADLINE

15 września 2010 r. mija termin składania wniosków w ramach akcji Kursy doskonalenia zawodowego kadry dla edukacji dorosłych oraz Wizyty i wymiana kadry dla edukacji dorosłych. O dofinansowa-

nie udziału w szkoleniach zagranicznych mogą ubiegać się osoby zajmujące się niezawodową edukacją dorosłych, m.in. nauczyciele osób dorosłych oraz kadra zarządzająca organizacji działających w tym obszarze edukacji.

GRUNDTVIG - SEMINARIUM

22 listopada 2010 r. odbędzie się seminarium „Edukacja jako narzędzie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym” współorganizowane z programem Leonardo da Vinci. Spotkanie będzie

okazją m.in. do zaprezentowania przykładów dobrych praktyk.

GRUNDTVIG - ROCZNICA

10 grudnia 2010 r. zorganizowana zostanie konferencja podsumowująca

10 lat programu Grundtvig w Polsce połączona z ogłoszeniem wyników konkursu „PIERWSZA LIGA GRUNDTVIGA” otwartego dla beneficjentów programu. Serdecznie zapraszamy do udziału w konferencji.

OBSERWATORIUM

Projekt o tytule „Aurora Polaris” (Współpraca w nauczaniu astronomii jako czynnik inspirujący seniorów), realizowany przez Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne wraz z partnerami z Wielkiej Brytanii, Grecji i Słowacji, jest jednym z nielicznych o tej tematyce.

Działalność obserwatorium okazuje się bardzo dobrym sposobem na zainteresowanie seniorów aktywnością edukacyjną, która – dzięki współpracy międzynarodowej – nabiera wymiaru europejskiego.

Uczestnicy projektu poznają w praktyce – między innymi poprzez zgłębianie tajemnic optyki – zjawiska związane z astronomią, z którymi mogą spotkać się w codziennym życiu.

Projekt został wybrany do zaprezentowania w publikacjach FRSE. ✪

FOT. MICHAŁ SPODZIENIECZ PROGRAM GRUNDTVIG

WIZYTY STUDYJNE

► 15 października 2010 r. mija termin składania wniosków o udział w Wizytach Studyjnych. O wyjazd do jednego z 33 krajów na jedno ze 121 spotkań mogą ubiegać się wszyscy, którzy zawodowo zajmują się edukacją, kształceniem zawodowym, rozwojem zasobów ludzkich, a także osoby biorące udział w dialogu trójstronnym w zakładach pracy, przedstawiciele pracodawców, izb branżowych i związków zawodowych.

Lista osób zakwalifikowanych w majowym konkursie oraz aktualne warunki udziału znajdują się na stronie programu Wizyty Studyjne: www.sv.org.pl.

Warsztaty przebojem

GRUNDTVIG Jesteś osobą dorosłą? Chciałbyś poszerzyć swoje horyzonty? Lubisz uczyć się w międzynarodowym środowisku? Jedź na warsztaty!

Joanna Grzegorzcyk
program Grundtvig
✉ joanna.grzegorzcyk@frse.org.pl

Zazwyczaj, gdy do biura programu Grundtvig dzwoni telefon, rozmówcą jest edukator dorosłych lub pracownik organizacji pozarządowej. Raz na jakiś czas dzwoni jednak emeryt, słusarz albo kierowca autobusu i mówi: jestem osobą dorosłą, co możecie mi zaproponować? Wcześniej trzeba było skierować zainteresowanego do organizacji zajmującej się edukacją dorosłych, ale od 2009 r. możemy z zadowoleniem powiedzieć: proszę jechać za granicę na Warsztat Grundtviga.

Nie zawsze łatwo jest dostać się na warsztat. Niektórzy wysyłają kilka aplikacji, inni już po pierwszej otrzymują od or-

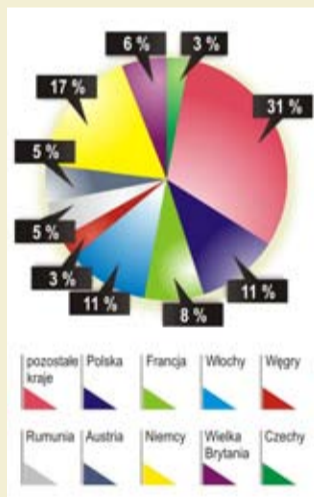
otwarta dla każdego, kto chce rozwinąć swoje zainteresowania i poszerzyć horyzonty. Obserwowanie ptaków w Estonii, robienie srebrnej biżuterii w Turcji, pieczenie pizzy we Włoszech, nauka fińskiego w Finlandii – w katalogu warsztatów faktycznie każdy znajdzie coś dla siebie.

Pani Barbara Kaszkur-Niechwiej z krakowskiej Akademii Pełni Życia była jedną z pierwszych osób prowadzących warsztaty w Polsce. Zajęcia dotyczyły treningu pamięci seniorów. – Dla mnie osobiście największą satysfakcją była wypowiedź jednego z uczestników – mówi Kaszkur-Niechwiej. – A było tak: na samym początku zajęć poprosiliśmy, aby każdy napisał dwa spontaniczne zdania o tym, co to jest pamięć, a w ostatnim dniu zajęć uczestnicy dostali te swoje kartki i mieli krytycznie skomentować swoje wypowiedzi. Jeden z uczestników w pierwszym dniu napisał: „Pamięć to przeszłość. To boli”. W ostatnim dniu przekreślił te zdania, bo stwierdził, że zrozumiał, iż pamięć to nasz skarb, z którym możemy pracować dla teraźniejszości i przyszłości. Uważam, że dla takich rezultatów warto ciężko pracować.

Krakowski warsztat to tylko jedna z dwudziestu czterech inicjatyw, które uzyskały dofinansowanie w Polsce w 2009 r. W roku 2010 zainteresowanie było jeszcze większe – spłynęło dwa razy więcej wniosków. W sumie w Europie w zeszłym roku Narodowe Agencje przyznały środki na 214 warsztatów dla ponad 2,5 tys. uczestników.

Organizatorzy często przyznają, że natrudniejszym etapem przygotowania warsztatu jest rekrutacja uczestników. Zgłasza się bowiem sporo osób, natomiast w momencie potwierdzania udziału okazuje się, że nie wszyscy mogą przyjechać. Wówczas uruchamiana jest lista rezerwowa, aż do momentu, gdy wszystkie miejsca są zajęte. Paradoksalnie natomiast wśród uczestników nawiczej obaw budzi łatwość, z jaką dostają się na warsztaty. Za przelot środki zostaną im zwrócone, wyżywienie, zakwaterowanie i udział w warsztacie są opłacone, podej-

POLSKA NA DRUGIM MIEJSCU W EUROPIE

► Warsztaty Grundtviga cieszą się ogromną popularnością. W 2009 r. złożono ok. 550 wniosków, z czego 214 otrzymało dofinansowanie. Najwięcej grantów na realizację warsztatów przyznały Niemcy (36), Polska (24), Włochy (24) i Francja (18). W ramach selekcji 2010 dofinansowano dotąd 170 warsztatów, co oznacza, że są wolne miejsca dla ponad 2000 uczestników, w tym ok. 600 z Polski. ✪

rganianie to wygląda... Tymczasem tak właśnie jest – organizator opłaca wszystko z otrzymanego dofinansowania. Koniecznie powinien zadbać zatem o komfort uczestników. Ale przede wszystkim, powinien zadbać o dobry, merytoryczny przemysłany program.

Bo warsztaty to nie tylko możliwość spotkania się z obcokrajowcami i sprawdzenia swoich umiejętności językowych – to przede wszystkim okazja do uczenia się i rozwijania swoich zainteresowań, bez względu na wiek. ✪

Więcej na ten temat na stronie www.grundtvig.org.pl

Oferta dla wszystkich instytucji zaangażowanych w edukację

Anna Dębska
koordynatorka programu Wizyty Studyjne
✉ anna.debska@frse.org.pl

Wymiana doświadczeń i rozpowszechnianie rozwiązań stosowanych w innych krajach – to główne cele programu Wizyty Studyjne. Ta propozycja powinna zainteresować wszystkie instytucje

To, że warto wyjechać na wizytę studyjną potwierdzają wszyscy uczestnicy. Podkreślają, że po powrocie z wyjazdu z ich doświadczeń i zdobytej wiedzy korzysta wiele osób w firmie czy instytucji.

Warto też zgłosić swoją organizację czy instytucję jako gospodarza wizyty, ponieważ dzięki spotkaniom, warsztatom, a także nieformalnym rozmowom

FOT. K. KUZYK
Spotkanie w Nowym Tomyslu

działające w obszarze oświaty, edukacji zawodowej, kształcenia dorosłych i kształcenia ustawicznego oraz partnerów społecznych.

Kto może ubiegać się o udział w wizycie studyjnej? Wbrew pozorom grupa osób uprawnionych jest jasno zdefiniowana: są to decydenci, kadra kierownicza oraz eksperci z wszystkich dziedzin edukacji (z sektora publicznego i prywatnego), a także przedstawiciele organizacji pracodawców i pracowników.

Program Wizyty Studyjne cieszy się rosnącym zainteresowaniem polskich instytucji edukacyjnych oraz partnerów społecznych – stwarza realne szanse wzbogacenia dotychczasowej współpracy o cenne kontakty międzynarodowe i zachęca do zapoznania się z rozwiązaniami stosowanymi w innych krajach europejskich. Każdego roku Narodowa Agencja wybiera 163 osoby, którym przyznaje indywidualne dofinansowanie na udział w wizycie.

GRUPA OSÓB UPRAWNIONYCH JEST JASNO ZDEFINIOWANA: SĄ TO DECYDENCI, KADRA KIEROWNICZA ORAZ EKSPERCI Z WSZYSTKICH DZIEDZIN EDUKACJI (Z SEKTORA PUBLICZNEGO I PRYWATNEGO), A TAKŻE PRZEDSTAWICIELE ORGANIZACJI PRACODAWCÓW I PRACOWNIKÓW

można poznać inny punkt widzenia, zapożyczyć ciekawy pomysł na rozwiązanie problemu, nauczyć się nowych metod pracy. Instytucje goszczące i uczestnicy wizyty studyjnej utrzymują ze sobą kontakt jeszcze długo po jej zakończeniu; nawiązane kontakty rozwijają się i służą m.in. do przygotowania wspólnych projektów w ramach

Comeniusa, Grundtviga lub Leonardo da Vinci.

Wśród instytucji goszczących możemy znaleźć: przedszkola, kuratoria oświaty, ośrodki doskonalenia nauczycieli, urzędy pracy, szkoły wyższe czy izby rzemieślnicze. Świadczy to również o różnorodności tematów dyskusowanych podczas wizyt studyjnych. ✪

Więcej na ten temat na stronie www.sv.org.pl

Kształcenie zawodowe

FELIETON

Miękkie kompetencje kluczem do rynku pracy

Paweł Bochniarz

Mijają wakacje – zaczyna się nie tylko nowy rok szkolny i akademicki, ale również nowy rok na rynku pracy. W ostatnich latach coraz mocniej uwiadamiały się silne powiązania łączące te dwa systemy, które funkcjonują najlepiej wtedy, kiedy łączą je swoista symbioza.

Jeszcze do niedawna postrzeganie powiązań pomiędzy rynkiem pracy a systemem edukacji dotyczyło głównie kategorii ilościowych, takich jak popyt na pracę i podaż pracy. Patrzyło się na kolejne roczniki absolwentów z perspektywy tego, na ile uda się tę dodatkową podaż zaabsorbować. I nie bez powodu. Poziom bezrobocia wśród młodych tradycyjnie przekracza poziom bezrobocia ogółem.

Wydaje się, że wielka recesja, której doświadczyły rozwinięte gospodarki, każe spojrzeć inaczej na relacje pomiędzy rynkiem pracy i systemem edukacji – i ujawnia nowe wyzwania. Strata miejsc pracy zarówno w USA, jak i w Europie, jest większa niż kiedykolwiek wcześniej i nie jest wcale powiedziane, że już się zakończyła. Nowe miejsca pracy powstają powoli i często nie na rodzimych rynkach, ale raczej na rynkach wschodzących – w krajach takich, jak Brazylia, Malezja czy Egipt, gdzie istnieją duże zasoby taniej i relatywnie dobrze wyszkolonej siły roboczej, a gospodarki w czasie ostatniego kryzysu nie ucierpiały.

Tendencji do przenoszenia miejsc pracy z Europy, a coraz częściej i z Polski, może przeciwdziałać jedynie jeszcze bardziej efektywne powiązanie systemu edukacji z potrzebami rynku pracy. Wiadomo już, że trudności w integracji młodych na rynku pracy nie wynikają wyłącznie z braku odpowiedniej wiedzy. Trzeba lepiej przyjrzeć się deficytom po stronie umiejętności niepoznawczych (tzw. umiejętności miękkich) i temu, w jaki sposób szkoły mogą lepiej te kompetencje budować. Rodząca się nauka o sieciach społecznych wskazuje również na istotę powiązań sieciowych dla sukcesu zawodowego. Trzeba więc zastanowić się, jak można lepiej budować społeczne mosty dla młodych ludzi do dorosłego świata. ✪

Paweł Bochniarz jest Dyrektorem Marketingu, Komunikacji i Rozwoju w PricewaterhouseCoopers

Nadchodzi rewolucja w szkołach zawodowych

LEONARDO DA VINCI Oferta szkolnictwa zawodowego w Polsce nie wytrzymała próby czasu. Urzędnicy chcą to zmienić – nowe założenia projektowe są już gotowe

Tak wyposażone stanowiska warsztatowe dla większości szkół pozostają marzeniem

dowym należy uznać za kluczowe zadanie polityki oświatowej państwa.

Ich założenia Ministerstwo Edukacji Narodowej opublikowało w lutym 2010 r. Szkoła zawodowa ma stać się szkołą pozytywnego wyboru, w której kształcenie ogólne ma być równie ważne, jak kształcenie zawodowe. Ma ono zostać dopasowane do typu szkoły oraz zdolności i sytuacji osobistej ucznia. Takie podejście zakłada wykorzystanie już zgromadzonej wiedzy i zdobytych umiejętności w przechodzeniu ucznia z jednej szkoły do innej. Wprowadzenie kształcenia modułowego ma umożliwić syntezę teorii i praktyki, dopasowując kształcenie do potrzeb rynku pracy. Modyfikacja istniejącej klasyfikacji zawodów ma polegać na grupowaniu i integrowaniu zawodów poprzez rozpisanie ich na kwalifikacje, które mają być potwierdzane w ramach egzaminów zewnętrznych, niezależnie od drogi ich nabycia, w systemie szkolnym lub pozaszkolnym. Nowy sposób certyfikowania przenosi punkt ciężkości z procesu uczenia się na jego efekty, którymi szczególnie zainteresowani są pracodawcy. Zacieśnienie współpracy pomiędzy pracodawcami i szkołami ma ułatwić odbywanie praktyk słuchaczy w firmach, a pracodawców włączyć w proces tworzenia programów nauczania i standardów egzaminacyjnych. W tworzeniu ośrodków certyfikujących mają uczestniczyć także organizacje pracodawców, stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze oraz ci wszyscy, którzy z pewnością będą zwracali większą uwagę na potrzeby rynku pracy. Ten rodzaj współdziałania może doprowadzić do podniesienia jakości kształcenia zawodowego oraz lepszego dostosowania go do aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy, czyniąc go bardziej atrakcyjnym. ✪

Więcej na ten temat na stronie www.men.gov.pl

Edward Torończak
Zespół Projektów Tematycznych
edward.toronzak@frse.org.pl

By edukacja zawodowa zaspokajała potrzeby rynku pracy, powinna mieć szczególnie miejsce w systemie oświaty. Niestety, po 1989 r. system zawodowego kształcenia się zalał. W ostatnich dwóch dekadach mieliśmy do czynienia z coraz większym rozdzwieniem między ofertą szkół zasadniczych a potrzebami pracodawców.

Powodów zawału było kilka: padały firmy prowadzące przyzakładowe szkoły, dynamicznie rozwijały się nowoczesne technologie, w szkołach brakowało labo-

ratoriów i specjalistycznych pracowni, a uczniowie woleli kształcenie ogólne, bo masowo zaczęli marzyć o studiach. Reforma systemu edukacji z 1999 r. przyniosła wiele pozytywnych zmian, ale i kontrowersyjnych rozwiązań. Zaproponowano model zwiększenia udziału kształcenia ogólnego do 80% i ograniczenia zawodowego do 20%, co doprowadziło do likwidacji wielu szkół zawodowych. Szkół ubywało, ale te, które zostały, nie doczekały się modernizacji. Efekty każdy widzi: nauczanie w większości szkół jest mało atrakcyjne, często przestarzałe, a uczniom brakuje zajęć praktycznych w firmach. Dlatego dziś zmiany w kształceniu zawo-

RZADKO ZADAWANE PYTANIA

Jestem osobą niepełnosprawną. Czy mogę wyjechać na staż w ramach programu Leonardo da Vinci? Czy mogę liczyć na zwrot kosztów pobytu mojego opiekuna?

Oczywiście! Narodowa Agencja Programu Leonardo da Vinci wspiera udział osób z niepełnosprawnością poprzez finansowanie 100% rzeczywistych kosztów związanych z pobytom osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na stażach/wymianach zagranicznych. Przyznawanie zwiększonego dofinansowania odbywa się na podstawie zaświadczeń orzekających niepełnosprawność oraz na podstawie dokumentów finansowych potwierdzających wysokość poniesionych kosztów. Wsparcie adresowane jest do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, których udział w projekcie byłby niemożliwy bez uzyskania tych dodatkowych środków.

Co się stanie jeśli po odbyciu wizyty przygotowawczej, której koszty pokryła Narodowa Agencja, nie złożymy wniosku na projekt?

Nic! Wizyta Przygotowawcza ma na celu umożliwienie partnerom potencjalnego projektu spotkania w celu lepszego poznania się, omówienia założeń projektu czy określenia zadań instytucji partnerskich. Efektem tego spotkania może być także decyzja o niepodejmowaniu współpracy z tym partnerem. Złożenie wniosku na projekt po odbyciu wizyty nie jest obligatoryjne.

Sześć praktycznych porad przed startem w konkursie

LEONARDO DA VINCI U podstaw dobrego projektu leży przede wszystkim dobre partnerstwo. Zanim zaczniemy pisać wniosek, warto sprawdzić, czy mamy z kim go zrealizować

Anna Kowalczyk
program Leonardo da Vinci
anna.kowalczyk@frse.org.pl

Wszystkie projekty programu Leonardo da Vinci polegają na międzynarodowej współpracy. W niektórych wystarczy jeden partner, w innych musi być ich kilku. Od tego, jak dobierzemy partnerów, od ich możliwości, zasobów i wiarygodności zależy powodzenie całego projektu. Współpraca z odpowiednimi partnerami wzbogaca i inspiruje. Ale gdy partner nie jest w stanie wywiązać się ze swoich zadań, stwarza problemy komunikacyjne bądź wiesznie się spóźnia – może być zagrożeniem dla realizacji projektu, dla reputacji organizacji za niego odpowiedzialnej, a nawet dla jej budżetu.

Jak szukać partnera? Oto kilka praktycznych rad:

1. Najlepiej opieraj się na własnych, sprawdzonych kontaktach.
2. Możesz korzystać z rekomendacji przyjaciół lub firm lub osób.
3. Przed zawarciem umowy zawsze dokładnie sprawdź, z kim masz do czynienia. Dokładnie ustal warunki współpracy i oczekiwane efekty. Możesz to zrobić w trakcie wizyty przygotowawczej w kraju partnera, której koszty mogą być w 100% dofinansowane (więcej informacji: www.pv.org.pl).
4. Nowych partnerów możesz spotkać na seminariach kontaktowych organizowanych przez Narodowe Agencje Programu Leonardo da Vinci w różnych krajach Europy. Przyjeżdżają tam przed-

stawiciele instytucji pragnących nawiązać współpracę w ramach projektów programu. Koszty udziału w seminarium również mogą być zrefundowane (więcej informacji: www.pv.org.pl).

5. Możesz korzystać z baz instytucji poszukujących partnerów umieszczanych na stronach Narodowych Agencji w różnych krajach.
6. Informacji o partnerach zagranicznych możesz też szukać w kompendiach projektów i innych publikacjach zawierających opisy przykładowych projektów (tzw. dobre praktyki). ZAWSZE jednak pytaj o rekomendacje firm, które z nimi współpracowały!

Pamiętaj: umieszczenie firmy w bazie lub w publikacji nie stanowi automatycznej rekomendacji Narodowej Agencji! ✪

LEONARDO DA VINCI / ERASMUS

Narodowa Agencja Programu „Uczenie się przez całe życie” zaprasza na seminarium kontaktowe pt. „Europejska współpraca między szkołami wyższymi i przedsiębiorstwami w obszarze kształ-

cenia i szkolenia zawodowego oraz szkolnictwa wyższego”. Seminarium odbędzie się w dniach 13-16 października 2010 r. w Warszawie. Do udziału zapraszamy przedstawicieli szkół wyższych oraz przedsiębiorców.

SZKOLNICTWO ZAWODOWE

Komisja Europejska zaprezentowała nową wizję przyszłości szkolnictwa zawodowego i szkoleń. Chce zachęcić młodych ludzi do podejmowania tego rodzaju edukacji, poprawić jakość

oferowanych szkoleń i ułatwić międzynarodową mobilność pracowników. Dzięki unowocześnieniu oferty szkół zawodowych młodzi ludzie mają uzyskać umiejętności potrzebne w zdobyciu odpowiedniej pracy, a dorośli – szansę

na uzupełnianie kompetencji w trakcie kariery zawodowej. Szczegóły planu mają być znane w grudniu. Pełen tekst komunikatu Komisji na stronie http://ec.europa.eu/education/vocational-education/doc/com296_en.pdf.

Dokumenty Europass ułatwiają poszukiwanie pracy w całej Europie

Dokumenty dla każdego

KWALIFIKACJE Szukasz pracy? Chcesz lepiej zaprezentować się przed pracodawcą? Wykorzystaj Europass!

Małgorzata Turek
koordynatorka Krajowego Centrum Europass
✉ malgorzata.turek@frse.org.pl

Europass pomaga każdemu obywatelowi UE, czyli każdemu z nas, zaprezentować swoje umiejętności, doświadczenie zawodowe i kwalifikacje w sposób przejrzysty i zrozumiały dla każdego pracodawcy.

Portfolio Europass jest propozycją Komisji Europejskiej przygotowaną po konsultacjach z pracodawcami z różnych krajów europejskich. Składa się z pięciu dokumentów, takich samych na obszarze UE, państw EFTA i Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz krajów kandydujących do UE.

Europass – CV: formularz życiorysu umożliwiający przejrzystą prezentację danych osobowych oraz pełnej informacji o posiadanych kwalifikacjach, doświadczeniu zawodowym i umiejętnościach.

Europass – Paszport Językowy: dokument przedstawiający poziom umiejętności językowych posiadacza w zakresie słuchania, czytania, pisania, porozumiewania się i samodzielnego formułowania wypowiedzi.

Europass – Mobilność: dokument potwierdzający okresy nauki lub szkolenia odbywane w innym kraju europejskim wraz z wykonywanymi tam czynnościami i nabytymi umiejętnościami.

Europass – Suplement do Dyplomu: od 2005 r. jest częścią dyplomu szkoły wyższej i dostarcza pełnych

informacji na temat poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych podczas studiów, a także szczególnych osiągnięć absolwenta oraz jego uprawnień zawodowych.

Europass – Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe: dokument dla absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, którzy zdali egzamin w Okręgowych Komisjach Egzaminacyjnych. Dokument zawiera szczegółowy opis umiejętności i kompetencji uzyskanych przez posiadacza dyplomu zawodowego wraz ze wskazaniem dostępnych dla niego zawodów.

Portfolio Europass cieszy się już popularnością wśród obywateli naszego kraju. W 2009 r. Polska znalazła się w pierwszej dziesiątce państw UE w zakresie korzystania z Europass-CV oraz Europass-Paszportu Językowego. Dokumenty Europass są także doceniane przez pracodawców. Dzięki portfolio Europass każdy z nich może bez trudu porównać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe kandydatów do pracy pochodzących z różnych krajów, szczególnie zapoznać się z ich możliwościami porozumiewania się w językach obcych, a także zrozumieć dokładnie poziom i rodzaj posiadanego przez nich wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

Więcej o poszczególnych dokumentach – w kolejnych wydaniach „EdA”.

Szczegółowe informacje na stronie:
✉ www.europass.org.pl

CZY WIESZ, ŻE...?

► W Holandii ścieżkę kształcenia zawodowego można obrać już w wieku 12 lat, tj. w momencie rozpoczęcia szkoły średniej I stopnia (poziom gimnazjum). Uczniowie, którzy przejdą pomyślnie egzamin kończący szkołę podstawową mogą wybierać spośród kilku typów szkół średnich, oferujących kształcenie ogólne lub kształcenie ogólne z elementami kształcenia zawodowego. Osoby mające słabe wyniki mogą przygotować się do zawodu w ramach *praktijkonderwijs* – odrębnej ścieżki kształcenia i szkolenia praktycznego/zawodowego, niedającej kwalifikacji na poziomie średnim I stopnia. Graficzna prezentacja wszystkich typów szkół znajduje się w publikacji sieci Eurydice pt. „Struktura europejskich systemów edukacji 2009/10”. Diagramy dostępne również w polskiej wersji językowej.

► Ukazała się polska wersja raportu „Vocational Guidance in Full-Time Compulsory Education in Europe” (Poradnictwo zawodowe w kształceniu obowiązkowym w Europie). Publikacja zawiera opisy krajowych systemów poradnictwa szkolnego i zawodowego w krajach Europy oraz przedstawia informacje dotyczące szkolenia i kwalifikacji wymaganych od doradców zawodowych. Raport przygotowała Europejska Sieć Informacji o Edukacji Eurydice we współpracy z krajowymi oddziałami Cedefop Refer Net oraz Euroguidance.

Obie publikacje dostępne na stronie:
✉ www.eurydice.org.pl

Rozkosze podniebienia za unijne pieniądze

PROJEKT Dwudziestu szczęśliwców przez dziesięć dni podglądało francuskich mistrzów sztuki kulinarnej

Jagna Kaczanowska
współpracownik FRSE
✉ eurodesk@eurodesk.pl

Francja to stolica kuchni. Francuzi to mistrzowie chochli i widelca. A królem wśród nich jest Paul Bocuse. A więc gotować z Bocusem – to jest coś.

Tak samo musieli sądzić uczestnicy Festiwalu Kuchni Francuskiej. Dwudziestu szczęśliwców mogło wziąć udział w trwającej dziesięć dni wymianie. W jej trakcie polscy kucharze mogli podzielić się swoimi doświadczeniami z kolegami z Loary, a co najważniejsze: wziąć udział w warsztatach kulinarnych pod okiem samego mistrza i odbyć staż w jednej z wielu restauracji Bocuse’a.

Samo szkolenie w zostało podzielone na dwa bloki tematyczne, każdy z nich poprowadził inny trener, wybitny mistrz chochli. Na warsztatach z Thomasem Lemairem Polacy dowiedzieli się, jak przygotować doskonale wywary i sosy oraz jak przyrządzić dania z ja-

gnięciny, dzikiego ptactwa, gęsi wątrobek i ryb śródziemnomorskich. Użytkali także praktyczne wskazówki, dotyczące sposobu serwowania potraw – bo, jak wiadomo, dobra kuchnia to ucztą nie tylko dla podniebienia, ale i dla oczu.

Z kolei Luc Vinot uczył, jak postępować z wieprzowiną, wołowiną, łososiem i małzami, by przygotować z tych składników coś wyjątkowo pysznego i wyrafinowanego. Można było także zgłębić tajniki przyrządzania pasztetów.

Nie tylko same receptury zainteresowały uczestników warsztatów. To, czemu mogli się także przyjrzeć – i co niewątpliwie przyda im się po powrocie do Polski – to idealna organizacja pracy we francuskich restauracjach, w których wszystko „chodzi jak w zegarku”.

To było wielkie przeżycie: móc podglądać Francuzów przy pracy, uczyć się od nich, chłonąć smaki i zapachy! Ale ten projekt – to nie tylko ciężka praca w kuchni. To także poznawanie specjalistów z Loary. Dlatego polscy

Polscy kucharze zachwycali się nie tylko recepturami, ale także organizacją pracy we Francji

kucharze zwiedzili piwnice winnicy Chateaux Meursault, odwiedzili także jedną z czterech brasserie Paula Bocuse – Brasserie „Le Nord”. Tam próbowali klasycznej kuchni z okolic Lyonu, m.in. podawanej na gorąco salatkę z wątróbki drobiowej z kozim serem.

W kolejnej restauracji, „Quenelle”, zaskoczono ich bezami... o smaku rakowym. Jednak i tak największe wrażenie zrobiła uroczysta kolacja w jednej z najbardziej prestiżowych restauracji francuskich, posiadającej od 40 lat niezmiennie 3 gwiazdki w kategorii Michelin, słynącej z luksusowych

dań opartych na recepturach samego mistrza restauracji – Paula Bocuse’a.

Co zyskali w ramach tego projektu polscy szefowie kuchni? Wiedzę, doświadczenie, znajomość nowinek i mód kulinarnych ze stolicy światowej kuchni. No i dyplomy Instytutu Paula Bocuse’a. W naszym kraju takimi certyfikatami mogą się poszczycić jedynie 22 osoby! ✨

FPMS – Doradztwo Unijne.

Tytuł projektu: Festiwal Kuchni Francuskiej – podniesienie i certyfikacja umiejętności zawodowych kucharzy. **Koordynator:** Joanna Ochniak

AKTUALNOŚCI EUROPASS

► W maju br. przedstawiciele Krajowego Centrum Europass uczestniczyli w dwóch seminariach dla nauczycieli języka angielskiego z warszawskich gimnazjów. Organizatorem seminariów było Biuro Edukacji Urzędu m.st. Warszawy, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji i Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń.

Celem seminariów było promowanie współpracy międzynarodowej anglistów, z wykorzystaniem m.in. oferty europejskich programów edukacyjnych realizowanych przez FRSE, a także zaprezentowanie najnowszych rozwiązań dydaktycznych w nauczaniu języków obcych. Zebrani mieli okazję dowiedzieć się jak funkcjonują dokumenty Europass w Polsce i jak można je wykorzystać w nauczaniu języków obcych w szkole. ✨

Informacja młodzieżowa

FELIETON

Odczarować media

Konrad Ciesiolkiewicz

Wam wszystkich. Dzięki zaproszeniu FRSE będę mógł dyskutować z Wami o tym, czym zajmuję się od ponad 10 lat, mianowicie o komunikacji i mediach. Dlaczego właśnie o tym? Powiedzenie, że media wywierają na nas ogromny wpływ jest truizmem. Truizmem jest również stwierdzenie, że umiejętności komunikacyjne stanowią jedne z najważniejszych umiejętności współczesnego świata. Pytanie brzmi: co z tego dla nas wynika? Nie mam najmniejszych wątpliwości, że wszechobecne dzisiaj media są naturalnym elementem środowiska, w których żyjemy. Czy nam się to podoba, czy nie, to pod ich wpływem podejmujemy decyzje zakupowe, wspieramy lub nie inicjatywy charytatywne, angażujemy się w organizacje pozarządowe, czy też... głosujemy. Jeden z moich ulubionych medioznawców, nieżyjący już Neil Postman, autor „Zabawić się na śmierć” i „Technopolu” pisał o „magii telewizji”. Ta „magia” to siła, który zmienia nasz zmysł krytyczny i powoduje, że bezkrytycznie przyjmujemy treści serwowane z ekranu.

OSOBY WYSTĘPUJĄCE W TELEWIZJI TRAKTUJEMY JAK AUTORYTETY, CHOĆ JEDYNYM ŹRÓDŁEM ICH AUTORYTETU JEST OBECNOŚĆ NA EKRANIE

Osoby występujące w telewizji traktujemy jak autorytety, nie zważając na to, że jedynym źródłem ich autorytetu jest obecność na ekranie. Pojęcie „magii” można rozciągnąć także na inne media, w szczególności na obszar Internetu, który sam w sobie nie jest medium. Jest hybrydą wszystkich rodzajów mediów. To dzięki niemu mówi się dzisiaj, że człowiek staje się medium. Co to znaczy? Ni mniej ni więcej tylko tyle, że każdy z nas dostaje do rąk narzędzia, jakimi jeszcze kilka lat temu dysponowały wyłącznie ogromne koncerny medialne. Ważne, żeby umieć z tych narzędzi korzystać. Wspomniany już Neil Postman słusznie twierdził, że kluczowa dla społeczeństwa jest edukacja medialna, która ma uczyć krytycyzmu wobec medialnych komunikatów, innymi słowy – „odczarowywania” mediów. To jak kiedyś nauka czytania i pisanie. Absolutnie niezbędna do poznawania świata. Jednak niewiele szkół i uczelni uprawia ten rodzaj edukacji. Z całą pewnością powołane są do tego organizacje pozarządowe i inne oddolne inicjatywy społeczne, skupiające ludzi pełnych pasji, kreatywnych rozwiązań, posiadających spójne poglądy na dziedzinę, którą się zajmują. W swoich felietonach będę się zajmował właśnie edukacją medialną. Pierwsze pomysły na „odczarowywanie” mediów – już w następnym numerze. ✿

Konrad Ciesiolkiewicz – ekspert public relations, zajmował się mediami w organizacjach pozarządowych, w rządzie, od ponad trzech lat w korporacjach. Prowadzi zajęcia w zakresie mediów i komunikacji dla NGO-s, a także dla studentów UKSW w Warszawie. Jest współtwórcą studiów podyplomowych „Komunikacja i PR w dobie nowych mediów: czas wielkiej zmiany” w Collegium Civitas. Absolwent Instytutu Nauk Politycznych UW oraz UKSW. Ukończył podyplomowe studia menedżerskie SGH w Warszawie.

Koniec poszarpańców, czas na zawodowców

HISTORIA Informacją młodzieżową coraz częściej zajmują się psychologowie, doradcy zawodowi, socjolodzy, którzy nie budzą zdziwienia, gdy mówią, co robią

Wawrzyniec Pater
koordynator Eurodesk Polska
✉ w.pater@eurodesk.pl

Historia informacji młodzieżowej liczy kilkadziesiąt lat. Pierwsze inicjatywy mające na celu zapewnienie młodzieży dostępu do informacji pojawiły się już w latach sześćdziesiątych i były reakcją na zmiany w społeczeństwach Europy zachodniej. To wtedy młodzież tak wyraźnie dała znać o swoim istnieniu jako niezależnej grupie w społeczeństwie. Dysponującej dużą ilością wolnego czasu, coraz większą sumą pieniędzy, słuchającej coraz głośniejszej muzyki...

Entuzjastom działań związanych z informacją młodzieżową przyszli w sukurs twórcy deklaracji, konwencji i innych międzynarodowych dokumentów. O prawie do informacji dla młodzieży i młodzieży wspomina Powszechna Deklaracja Praw Człowieka ONZ (1948), Europejska Konwencja Praw Człowieka Rady Europy (1953), Konwencja Praw Dziecka ONZ (1989) i Zalecenie Rady Europy Nr (90) 7 w sprawie informacji i doradztwa dla młodych ludzi w Europie (1990).

W latach siedemdziesiątych zaczęły powstawać pierwsze Centra Informacji Młodzieżowej (CIM). Wspierane przez władze lokalne zaczęły się łączyć w większe, krajowe struktury. Kolejnym krokiem była wymiana doświadczeń i partnerstwa ponadnarodowe. I tak w roku 1986 powstało Stowarzyszenie Informacji i Doradztwa dla Młodzieży (ERYICA). Przystąpiły do niego organizacje z 12 krajów. Dziś ERYICA liczy 28 członków z 22 krajów.

W 1993 r. członkowie stowarzyszenia ERYICA przyjęli Europejską Kartę Informacji Młodzieżowej, która z pewnymi modyfikacjami do dziś określa podstawowe cele i zasady informacji młodzieżowej. Dokument mówi o prawie młodzieży do informacji – „kompletnej, obiektywnej, zrozumiałej i rzetelnej, odpowiadającej na wszystkie pytania i potrzeby”, które wynika z „poszanowania dla demokracji,

Organizatorzy informacji młodzieżowej szukają nowych form dotarcia do zainteresowanych

praw człowieka i podstawowych wolności”. Karta określa też najważniejszy cel informacji młodzieżowej – pomoc młodym ludziom w realizowaniu ich aspiracji oraz we włączaniu się w aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Najważniejsze zasady informacji młodzieżowej to łatwy i równy dostęp do informacji, uwzględnianie faktycznych potrzeb młodych ludzi, zindywidualizowane i przyjazne podejście, nieodpłatność, poszanowanie prywatności i anonimowości młodego człowieka, profesjonalizm konsultantów, obiektywizm, bezstronność, niezależność od religii, ideologii, polityki i biznesu, aktywne docieranie z informacją do młodzieży, informacja równieśnicza oraz wykorzystanie nowych technologii. Tymi zasadami kieruje się blisko 10 tysięcy Centrów Informacji Młodzieżowej zrzeszonych w Stowarzyszeniu.

Z biegiem lat informacja młodzieżowa profesjonalizowała się. Poradnictwo, konsultacje, pomoc przyjacielska... to tylko niektóre z obszarów informacji młodzieżowej. Osoby pracujące w tym sektorze to już nie tylko długowłosi luzacy w ob-

szarpanych ciuchach, może i wzbudzający zaufanie młodych osób, ale nie zawsze potrafiący im pomóc w zdobyciu informacji. Informacją młodzieżową coraz częściej zajmują się przygotowani do tego zawodu specjaliści – psychologowie, doradcy zawodowi, socjolodzy, którzy nie budzą powszechnego zdziwienia, gdy mówią czym się zajmują.

A w Polsce? Nawet nie ma odpowiednika funkcjonującego w angielskim i wielu innych językach „youth information provider”. Owszem, działa kilka wspieranych przez samorządy punktów informacji młodzieżowej. Większość z nich jednak ledwo przędzie. Często nie stać ich nawet na papier do ksero, a słabo oplacani pracownicy uciekają do bardziej intratnych zawodów. Lata świetlne dzielą nas od Francji, gdzie działa blisko 2000 punktów informacji młodzieżowej zatrudniających ponad 5000 osób, a rząd co roku przeznacza z budżetu na informację młodzieżową prawie 9 milionów euro. ✿

Więcej na ten temat na stronie:

✉ www.eryica.org.pl

MALIN W INTERNECIE EPOKA INTERNETU ŁUPANEGO

Kilka lat temu Komisja Europejska rękami pracowników sieci Eurodesk stworzyła Europejski Portal Młodzieżowy (EPM). W jednym miejscu zgromadzone zostały źródła, z których skorzystać mogą osoby rozważające wyjazd za granicę na studia, do pracy, na wolontariat czy po prostu na wakacje albo szukający informacji o Unii Europejskiej. Znaleźć można linki do najprzystępniejszych stron we wszystkich językach używanych w UE. Łącznie zebrano ich tam około dziesięciu tysięcy.

Pomysł był bardzo fajny, wykonanie też nie najgorsze, ale najważniejsze jest tu jedno słowo: linki. Europejski Portal Młodzieżowy to w zasadzie linkownia. Przy każdym odnośniku podane tylko zostały informacje o stronie, do której jesteśmy kierowani i język, w jakim strona jest. I to tyle.

Niezależnie od liczby tych odsyłaczy i tytanicznej pracy, jaką twórcy poświęcili na ich zgromadzenie, całość zalutuje Epoką Internetu Łupanego. Zbiory linków to przeżytek, który już dziś nikogo nie interesuje, bo do linków to my mamy Google, a linka do strony, dajmy na to, Portalu Rady Europy, znajdzie średnio rozgarnięty dziesięciolatek.

Jedyne, co ratuje Europejski Portal Młodzieżowy to fakt, że o dobieranie i aktualizowanie informacji na temat poszczególnych krajów dbają krajowi konsultanci Eurodesk, którzy na co dzień zajmują się informacją młodzieżową. Dzięki temu strona jest nieco bardziej wiarygodna niż pierwsza z brzegu znaleziona w wyszukiwarce.

Ale to za mało, żeby zrobić z tego portal, do którego przeciętny internauta będzie zaglądał częściej niż raz w roku. ✿ –Marcin Malinowski – <http://malin.net.pl>

[HTTP://EC.EUROPA.EU/SNAPSHOT](http://ec.europa.eu/snapshot)

[WWW.COLLEGEATLAS.ORG](http://www.collegeatlas.org)

Multimedialny rocznik Komisji Europejskiej Europa i Ty to garść informacji o osiągnięciach Komisji Europejskiej w 2009 r. Szkoda tylko, że ciągle są to te same osiągnięcia. Ileż można chwalić się obniżeniem kosztów połączeń w roamingu, ograniczaniem emisji zanieczyszczeń czy troską o ginące zwierzęta...

Serwis College Atlas jest bardzo ciekawym zbiorem danych o uczelniach wyższych. Dla przeciętnego mieszkańca Stanów Zjednoczonych – świetne źródło informacji. Dla Polaka – nic ciekawego, bo poza Stanami mamy tylko garść linków, zero konkretów poza tym.

PRZYKŁADY DOBREJ PRAKTYKI

Pomysły na ubóstwo i wykluczenie

Zeszyt „Zwiększanie szans edukacyjnych poprzez realizację projektów współpracy europejskiej – przykłady dobrej praktyki” przedstawia projekty realizowane w programach „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”. Tematem wiodącym – obok tytułowego – jest przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.

★★★★★

http://waloryzacja.llp.org.pl/dokumenty_ishama

PRACA ZBIOROWA

Lektura dla mentorów

„Przywództwo edukacyjne w teorii i praktyce” to praca zbiorowa wydana we współpracy z Wydziałem Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego, pod redakcją prof. Stefana M. Kwiatkowskiego i prof. Joanny M. Michalak. Porusza temat teoretycznego i praktycznego znaczenia przywództwa edukacyjnego w szkole i poza nią.

★★★★★

<http://liderzywiedukacji.uni.lodz.pl>

RAPORT

Podsumowanie Roku Kreatywności

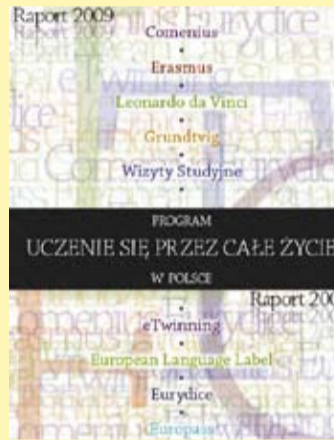
„Europejski Rok Kreatywności i Innowacji 2009 w Polsce” to podsumowanie wydarzeń zorganizowanych w Polsce w ramach ERKil. W publikacji znaleźć można również przypomnienie celów tej inicjatywy, listy jej koordynatorów i Ambasadorów oraz opisy projektów laureatów konkursu ERKil, a także relacje z gali otwierającej i zamykającej obchody Roku.

★★★★★

www.innowacje2009.pl

RAPORT

Program LLP w 2009 r.

„Program >Uczenie się przez całe życie< w Polsce – raport 2009” to sprawozdanie z najważniejszych obszarów aktywności Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w minionym roku. Znajdziemy w nim opisy bardzo dobrych projektów zrealizowanych w programie „Uczenie się przez całe życie”, wskazujących kierunek dalszego rozwoju programu.

★★★★★

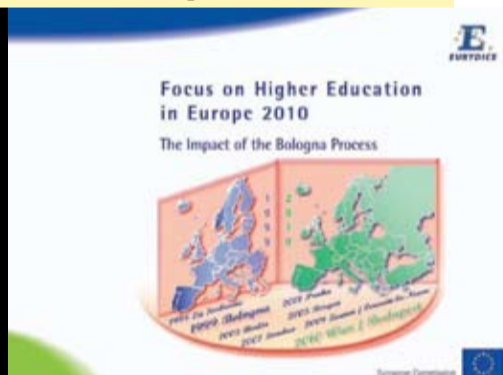
www.llp.org.pl

RAPORT EURYDICE

Szkolnictwo wyższe w Europie

„Focus on Higher Education in Europe 2010: The impact of the Bologna Process” to podsumowanie pierwszej dekady reform bolońskich. Publikacja zawiera opisy systemów szkolnictwa wyższego w poszczególnych krajach. Streszczenie w języku polskim dostępne jest w internecie (adres obok).

★★★★★

www.eurydice.org.pl

RAPORT

Program „MwD” w 2009 r.

Działania młodzieży, szczegółowe statystyki, zrealizowane szkolenia, wydarzenia, w których wzięliśmy udział w 2009 r., działania Eurodesku i SALTO EECA, najnowsze wydawnictwa – wszystko w jednej publikacji! Zapraszamy do zapoznania się z Raportem programu „Młodzież w działaniu” za rok 2009.

★★★★★

www.mlodziej.org.pl

KALENDARIUM WYDARZEŃ

DEADLINE	OPIS	DATA SZKOLENIA	KONTAKT
24.06.2010	Szkolenie wprowadzające do Akcji 1. (1.3. Młodzież w Demokracji) dla 25 osób	15-18.07.2010, Warszawa	Mikołaj Różycki mikolaj.rozycki@frse.org.pl
23.08.2010	Spotkanie informacyjne dla osób wyjeżdżających na wizyty studyjne w I semestrze (od września 2010 do lutego 2011)	08.09.2010, Warszawa	Agata Rogozik arogozik@frse.org.pl
30.08.2010	Szkolenie dla nowych beneficjentów projektów partnerskich LdV 2010. Szkolenie jest poświęcone realizacji i zarządzaniu projektami	17.09.2010, Warszawa	Anna Kowalczyk akowalczyk@frse.org.pl
06.09.2010	Szkolenie wprowadzające do Akcji 1. pt. „Sportowa inicjatywa” dla 25 osób. Szkolenie dla młodych ludzi zainteresowanych sportem oraz chcących zrobić coś na rzecz społeczności lokalnej oraz najbliższego otoczenia	24-26.09.2010, Warszawa	Mikołaj Różycki mikolaj.rozycki@frse.org.pl
18.09.2010	Seminarium Kontaktowe LdV - Erasmus 2010 Seminarium przeznaczone jest dla przedstawicieli: szkół wyższych poszukujących partnerów w świecie biznesu, wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw, a także organizacji pozarządowych, pragnących nawiązać współpracę z uczelniami	13-16.10.2010, Warszawa	Anna Kowalczyk akowalczyk@frse.org.pl
30.09.2010	Spotkanie informacyjne na temat Akcji 1.3. (Młodzież w Demokracji) dla 26 osób	15.10.2010, Warszawa	Bożena Kiluk bozena.kiluk@frse.org.pl
30.09.2010	Konferencja tematyczna dla nauczycieli przedszkolnych	22.10.2010, Warszawa	Agnieszka Gierzyńska agierzynska@frse.org.pl
03.10.2010	Szkolenie wprowadzające do Akcji 1. (1.1. Wymiana młodzieży) dla 25 osób	21-24.10.2010, Warszawa	Bożena Kiluk bozena.kiluk@frse.org.pl

Ostatnia deska ratunku

POSŁOWIE

„Młodzież – edukacja – mobilność” mottem budżetu Unii na 2011 r.

Sidonia Jędrzejewska

Parlament Europejski zrobił pierwszy krok w procedurze budżetowej, przyjmując w marcu rezolucję w sprawie priorytetów budżetu UE na rok 2011. Jej kluczowym elementem jest sekwencja: młodzież – edukacja – mobilność. Motto to spotkało się z szerokim poparciem – trudno się bowiem nie zgodzić, że bez inwestowania w młodzież, UE nie sprosta wyzwaniom przyszłości.

Najtrudniejsze jest pogodzenie tych ambicji z realiami kryzysu finansowego i gospodarczego. UE chce odgrywać coraz ważniejszą rolę na scenie międzynarodowej, podejmuje się ambitnych zadań infrastrukturalnych i badawczych, równocześnie jednak państwa członkowskie nawołują do oszczędności. Dlaczego – mimo to – warto umieścić młodzież w centrum dyskusji o budżecie UE? Po pierwsze, programy młodzieżowe są bardzo wydajne – koszt programu na uczestnika jest niski. Charakteryzuje je bardzo wysoki poziom wykorzystania środków. Po drugie, programy te są niezwykle popularne (np. Erasmus), angażują młodych ludzi, również tych z nieuprzywilejowanych środowisk oraz, w znacznym stopniu, przyczyniają się do stworzenia silnego europejskiego społeczeństwa obywatelskiego.

Parlament ma sojusznika w Komisji Europejskiej. Przygotowana przez nią strategia Europa 2020 wskazuje na młodzież, jako na główny impuls, który wyprowadzi UE z kryzysu. Celem inicjatywy Komisji pn. „Młodzież w drodze” („Youth on the move”) jest zwiększenie poziomu i atrakcyjności europejskich instytucji szkolnictwa wyższego oraz podniesienie standardów kształcenia i szkolenia w UE. Definicja „młodzieży w drodze” jest szeroka – obejmuje zdolność jednostki do zmiany pozycji i statusu wiele razy w życiu, swobodne poruszanie się pomiędzy praktykami zawodowymi, środowiskiem akademickim lub zawodowym, szkoleniami.

30 czerwca 2010 r. odbędą się rozmowy trójstronne pomiędzy Parlamentem, Komisją Europejską oraz Radą w sprawie projektu budżetu na rok 2011, w których będą uczestniczyć. W mandacie do tych rozmów, przyjętym przez Parlament Europejski 15 czerwca br., ponownie zostało podkreślone, że młodzież jest jednym z głównych priorytetów w budżecie na 2011 r., a zapewnienie wystarczających środków finansowych dla ambitnej polityki w dziedzinie edukacji i szkoleń jest konieczne. Ta tematyka jest szczególnie ważna dla Polski, ponieważ na tle całej UE, polskie społeczeństwo jest młode, a młodzi Polacy bardzo mobilni. ☘

Sidonia E. Jędrzejewska, Posłanka do PE, członek Komisji Budżetowej,
generalny sprawozdawca budżetu UE na 2011 r.
Magister socjologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

KOMENTARZ SATYRYCZNY

michał narojek

HUMOR WNIOSKÓW

Olewanie to nie najlepszy pomysł

Pisanie sprawozdań, wniosków i uzasadnień to zazwyczaj spory wysiłek. Tak wielki, że czasami nawet najmądrzejszym zaczyna szwankować procesor. Oto najzabawniejsze sformułowania z korenspondencji do FRSE, wyłowione przez pracowników Fundacji:

„Planujemy też kontakty ze zwierzętami”.

„Nie ukrywamy, że projekt został zrealizowany dzięki dofinansowaniu przez program MŁODZIEŻ”.

„Wyciągniemy na wierzch artystów, którzy zazwyczaj chowają się po kątach”.

„Spore różnice kulturowe, dostęp do Ośrodka Kultury powodują tu mniejsze możliwości do dostępności kulturowej, co z kolei defaworyzuje grupę”.

„Pokażemy wójtowi, że to że nas olewa to nie najlepszy pomysł”.

„Dzieci i rodzice mieli za zadanie przygotować w domu stroje i przebrania różnych narodowości. W związku z tym na zajęcia

przyszedł Superman, Spiderman i żołnierz polski z karabinem”.

„Zinventaryzujemy twórców ludowych, co pozwoli na nam na szerszą ich promocję i wsparcie”.

„Młodzież, szukając atrakcji, pozostawia sama sobie, przepadza się w wandali”.

„Eksperymenty kulinarne na młodej grupie odbiorców przekonały nas, że nie ma sposobu na zachęcenie do spróbowania sajgonki dzieci do lat 13”.

Publikacje programu Leonardo da Vinci: Okładki w kwiatki

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z naszą kwiatkową serią broszur „Szanse korzyści rozwój...”. Broszury, adresowane do konkretnych grup beneficjentów, zawierają przykłady projektów realizowanych w ramach programu Leonardo da Vinci przez podobne podmioty. Prezentują korzyści, jakie odnoszą zarówno organizacje realizujące projekty, jak i ich uczestnicy.

Dotychczas ukazały się broszury skierowane do:

- pracodawców, ich związków i stowarzyszeń,
- organizacji pozarządowych,
- placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Seria powiększy się niebawem o dwie kolejne pozycje, tym razem skierowane do szkół wyższych oraz do jednostek administracji publicznej (okładka na reprodukcji obok). Z chęcią udostępniemy broszury (nieodpłatnie) organizatorom imprez, konferencji, spotkań, targów, gdzie uczestnikami mogą być przedstawiciele wspomnianych grup beneficjentów.

Nasze publikacje są dostępne w wersji elektronicznej na stronie: <http://leonardo.org.pl/index.php/ida/7>.

EUROPA DLA AKTYWNYCH

Koordynatorzy „EdA”: Wawrzyniec Pater, Agnieszka Pietrzak, Krzysztof Szwałek. Koordynatorzy działów: **Druga strona FRSE:** Agnieszka Pietrzak, **Polityka młodzieżowa, Informacja młodzieżowa:** Wawrzyniec Pater, **Edukacja szkolna:** Alicja Pietrzak, Julia Plachecka, Gracjana Więckowska, **Szkolnictwo wyższe:** Beata Skibińska, Katarzyna Aleksandrowicz, **Edukacja pozaformalna:** Anna Olszówka, Karolina Rutkowska, **Edukacja dorosłych:** Karolina Milczarek, Alina Respondek, **Kształcenie zawodowe:** Izabela Laskowska, Edward Toronczak, Anna Kowalczyk, **SALTO:** Andriy Pavlovych, **ELL:** Anna Grabowska, **EURYDICE:** Anna Smoczyńska.

Fotografie: Jarosław Nogał. Rysunki: Michał Narojek. Stałe współpracuje: Konrad Ciesiolkiewicz

Wydawca: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, ul. Mokotowska 43, 00-551 Warszawa; tel. 22 622 66 70.

Ten projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w niej zawartość merytoryczną. Projekt został zrealizowany przy wsparciu udzielonym przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię, poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.